

Crna Gora
Ministarstvo zdravlja

***INFORMACIJA O PRESJEKU ZATEČENOG STANJA U
MINISTARSTVU ZDRAVLJA NA DAN 31. OKTOBAR 2023.
GODINE***

Podgorica, novembar 2023. godine

INFORMACIJA O PRESJEKU ZATEČENOG STANJA U MINISTARSTVU ZDRAVLJANA DAN 31. OKTOBAR 2023. GODINE

Ministarstvo zdravlja shodno članu 17 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, br. 49/2022, 52/2022, 56/2022, 82/2022, 110/2022 i 139/2022) vrši poslove uprave koji se odnose na sledeće: pripremu i praćenje propisa i praćenje stanja i strateško planiranje sistema zdravstvene zaštite i sistema zdravstvenog osiguranja, kao i njihovog funkcionisanja, finansiranja i razvoja; praćenje i analizu najvažnijih pokazatelja zdravstvenog stanja stanovništva; zdravstvenu zaštitu posebno osjetljivih i ugroženih grupa stanovništva; organizaciju, sprovođenje i pružanje zdravstvene zaštite, kvalitet zdravstvene zaštite i zdravstvenih usluga, praćenje i unapređenje zdravstvenog stanja i zdravstvenih potreba stanovništva, kao i zdravstvenu njegu pacijenata/kinja; jačanje javnog zdravlja; pripremu plana programskih i projektnih aktivnosti u oblasti programske zdravstvene zaštite, praćenje mjera zaštite životne sredine koje su od uticaja na zdravlje građana/ki; praćenje i sagledavanje zdravstveno-socijalnih potreba stanovništva i potreba osjetljivih grupa stanovništva i uspostavljanje saradnje sa nadležnim sektorima; uslove i način ostvarivanja prava iz zdravstvenog osiguranja, prava i obaveze osiguranika/ca, funkcionisanje i razvoj obaveznog zdravstvenog osiguranja; međunarodnu saradnju i međunarodne ugovore, davanje saglasnosti na zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama van Crne Gore za upućivanje osiguranih lica na liječenje, kao i ugovore sa isporučiocima medicinsko-tehničkih pomagala; prvostepeni i drugostepeni upravni postupak nad sprovođenjem zakona iz oblasti zdravstva (zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje, lijekovi, medicinska sredstva i drugo) kako za pravna tako i za fizička lica; ostvarivanje saradnje sa drugim institucijama i organizacijama u zemlji i inostranstvu iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; obezbeđivanje uslova za pristup i realizaciju projekata iz djelokruga ministarstva koji se finansiraju iz sredstava pretpristupnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika međunarodne pomoći; nadzor nad radom zdravstvenih ustanova i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore; nadzor nad radom komora organizovanih u skladu sa posebnim zakonom; unapređenje farmaceutске politike; proizvodnju, promet i ispitivanje lijekova i medicinskih sredstava i mjere za obezbeđivanje kvaliteta, bezbjednosti i efikasnosti lijekova; mjere za prevenciju i sprečavanje zloupotrebe droga, praćenje i kontrolu prometa prekursora, smanjenja i ograničavanja upotrebe duvanskih proizvoda; unapređenje zdravstvene zaštite u oblasti bioetike i biomedicine, priprema i praćenje sprovođenja propisa iz ove oblasti; postupanje sa biološkim uzorcima uzetim u medicinske svrhe i naučno istraživanje; uzimanje i presađivanje ljudskih organa, tkiva i ćelija u svrhu liječenja; liječenje neplodnosti medicinski podpomognutom oplodnjom i obezbeđivanje uslova i standarda kvaliteta i bezbjednosti ljudske krvi i komponenti krvi; mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, bolničkih infekcija i hroničnih nezaraznih bolesti; mjere za sprečavanje i suzbijanje Covid 19 virusa i drugih nepoznatih virusnih bolesti koje se pojavljuju na nacionalnom i međunarodnom nivou; utvrđivanje uslova za osnivanje zdravstvenih ustanova; stručno usavršavanje i specijalizaciju zdravstvenih radnika/ca i zdravstvenih saradnika/ca; vođenje zbirke podataka, evidencija u zdravstvu i posebnih registara; promociju zdravih stilova života i pravilne ishrane; zdravstvenu ispravnost vode za ljudsku upotrebu i davanje mišljenja o njenoj bezbjednosti; unapređenje, razvoj i funkcionisanje integralnog zdravstvenog informacionog sistema; medicinski otpad; izgradnju i investicije u zdravstvu i javne nabavke u zdravstvu; saradnju sa nevladinim organizacijama koje realizuju programe iz oblasti zaštite zdravlja i prevencije bolesti; usklađivanje domaćih propisa iz okvira svojih nadležnosti sa pravnom tekovinom Evropske unije; regulisane profesije u sektoru zdravstva; upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Navedeni poslovi se obavljaju u okviru sledećih organizacionih jedinica:

1. **Direktorat za normativnu djelatnost i harmonizaciju propisa:**
 - 1.1 Direkcija za normativnu djelatnost
 - 1.2 Direkcija za harmonizaciju propisa
2. **Direktorat za zdravstvenu zaštitu, farmakologiju i regulisane profesije:**
 - 2.1 Direkcija za zdravstvenu zaštitu
 - 2.2 Direkcija za farmakologiju
 - 2.3 Direkcija za regulisane profesije
3. **Direktorat za javno zdravlje, prekursore i kozmetičke proizvode:**
 - 3.1 Direkcija za javno zdravlje
 - 3.2 Direkcija za prekursore i kozmetičke proizvode
4. **Direktorat za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite, unapređenje ljudskih resursa u zdravstvu i zakonitost funkcionisanja strukovnih regulatornih tijela (komore):**
 - 4.1 Direkcija za kontrolu i unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite, uvođenje novih medicinskih tehnologija i akreditacije u zdravstvu
 - 4.2 Direkcija za unapređenje ljudskih resursa u zdravstvu i kontrolu funkcionisanja strukovnih regulatornih tijela (komore)
5. **Direktorat za projekte (ipa), inovacije, zdravstveni turizam:**
 - 5.1 Direkcija za projekte u zdravstvu, inovacije i vođenje evidencije o imovini i opremi:
 - 5.1.1 Odsjek za praćenje i realizaciju kapitalnih projekata i vođenje evidencije o imovini i opremi,
 - 5.1.2 Odsjek za praćenje i realizaciju IPA projekata i inovacije,
 - 5.2 Direkcija za ekonomiku i zdravstveni turizam
6. **Direktorat za biomedicinu i transplantaciju:**
 - 6.1 Direkcija za biomedicinu
 - 6.2 Direkcija za transplantaciju
7. **Direktorat za digitalno zdravlje:**
 - 7.1 Direkcija za digitalne inovacije i politike,
 - 7.2 Direkcija za upravljanje digitalnim procesima;
8. **Odjeljenje za unutrašnju reviziju**
9. **Odjeljenje za međunarodnu saradnju**

10. **Odjeljenje za članstvo u međunarodnim tijelima iz oblasti politika sprečavanja zloupotrebe droga**

11. **Kabinet**

12. **Služba za kadrovske i opšte poslove i**

13. **Služba za finansije, računovodstvo i javne nabavke**

Postupajući shodno zaključku Vlade Crne Gore broj 07-040/23-4876/2 od 31. oktobra 2023. godine, izvršen je presjek zatečenog stanja u Ministarstvu zdravlja na dan 31. oktobar 2023. godine u svim sistematizovanim organizacionim jedinicama, a koji se ogleda u sledećem:

1. DIREKTORAT ZA NORMATIVNU DJELATNOST I HARMONIZACIJU PROPISA

Priprema zakona:

- **Predlog zakona o zdravstvenoj zaštiti** – utvrđen je od strane Vlade Crne Gore i isti je dostavljen Skupštini Crne Gore na dalju nadležnost i postupanje;
- **Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda***, je u fazi pripreme;
- **Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja***, je urađen i sa tabelom usklađenosti je dostavljen Evropskoj komisiji na ocjenu potpune usklađenosti sa propisima EU početkom juna mjeseca 2023. godine;
- **Nacrt zakona o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu upotrijebiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih supstanci**, je u postupku usaglašavanja sa EK i isti je dostavljen EK sa odgovorima na komentare i izvršena je dopuna Nacrta zakona na dostavljene komentare EK 27.10.2023. godine. Budući da su eksperti EK u dostavljenim komentarima takođe tražili da im se dostave na uvid i Nacrti pravilnika na koje se pozivamo u Tabeli usklađenosti u koje će biti prenešene odgovarajuće odredbe Regulativa EU koje uređuju oblast prekursora, u toku je rad na izradi 7 pravilnika koji se moraju dostaviti EK u nakraćem roku, koji su prioritet u radu, i to:

1. Pravilnik o spisku prekursora;

2. Pravilnik o sadržini zahtjeva za promet prekursora, dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev i sadržinu dozvole za promet prekursora;

3. Pravilnik o sadržini zahtjeva za izmjenu dozvole za promet prekursora, dokaze koji se prilažu uz zahtjev i sadržinu dozvole za promet prekursora;

4. Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja evidencija o izdatim dozvolama za proizvodnju/promet prekursora;

5. Pravilnik o bližem sadržaju zahtjeva, dokumentacije i sadržaju dozvole za uvoz, izvoz, transit i prevoz prekursora;

6. Pravilnik o sadržini zahtjeva za dobijanje odobrenja za korišćenje prekursora;

7. Pravilnik o sadržini izjave krajnjeg korisnika o namjeni prekursora.

- **Zakon o izmjenama i dopunama zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih tkiva i ćelija u svrhu liječenja**, usklađen je sa relevantnim direktivama EU i dostavljena je tabela usklađenosti Evropskoj komisiji na ocjenu potpune usklađenosti sa propisima EU, a na koju su od strane EK

dati komentari. Usled sajber napada na informacionu mrežu Vlade Crne Gore, Ministarstvo zdravlja nije u posjedu istih, te se očekuje ponovno dostavljanje komentara za Tabelu usklađenosti, kako bi se data obaveza realizovala.

- U skladu sa dopisom predstavnika MZ u misiji u Briselu, a po zahtjevu DG SANTE neophodno je uraditi ToC-tabele usklađenosti za sledeće direktive i regulative i iste dostaviti do 10. novembra 2023 na crnogorskom i engleskom jeziku (*Direktiva 2011/24/EU o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj njezi; (Izrada tabele o implementaciji u nacionalno zakonodavstvo je u toku); Direktiva 1989/10105 o transparentnosti mjera kojima se uređuje određivanje cijena lijekova za humanu uporabu i njihovo uključivanje u nacionalne sustave zdravstvenog osiguranja; (Ova direktiva mora biti prenešena u Uredbu o kriterijumima za formiranje maksimalnih cijena za lijekove); Regulativa 2004R0726 o utvrđivanju postupaka odobravanja primjene i postupaka nadzora nad primjenom lijekova koji se koriste u humanoj i veterinarskoj medicini, i uspostavi Evropske agencije za lijekove; Regulativa 141/2000/EZ o lijekovima za rijetke bolesti; Regulativa 2006/1901/EC o lijekovima za pedijatrijsku upotrebu i izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1768/92, Direktive 2001/20/EZ, Direktive 2001/83/EZ i Uredbe (EZ) br. 726/2004*)

Objavljeni propisi u "Službenom listu CG"

- 1) Pravilnik o bližim uslovima i načinu oglašavanja medicinskih sredstava;
- 2) Pravilnik o obilježavanju i sadržaju uputstva za upotrebu medicinskog sredstva;
- 3) Odluka o osnivanju Javne zdravstvene ustanove Kliničko-bolnički centar Berane;
- 4) Odluka o osnivanju Javne zdravstvene ustanove Kliničko-bolnički centar Kotor;
- 5) Odluka o izmjenama Odluke o mreži zdravstvenih ustanova;
- 6) Pravilnik o izmjenama pravilnika o uslovima i načinu sprovođenja obavezne; imunoprofilakse i hemioprofilakse protiv određenih zaraznih bolesti;
- 7) Program obaveznih imunizacija stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti na teritoriji Crne Gore za 2023. godinu;
- 8) Pravilnik o sadržini pisane saglasnosti i opoziva saglasnosti za davanje polnih ćelija, polnih tkiva i embriona;
- 9) Pravilnik o sadržini i obrascu pisane saglasnosti i opoziva saglasnosti za skladištenje neupotrijebljenih polnih ćelija, polnih tkiva i embriona;
- 10) Pravilnik o načinu i uslovima za procjenu podobnosti i odabir davaoca polnih ćelija, polnih tkiva i embriona i vrsti laboratorijskih testiranja;
- 11) Pravilnik o bližim uslovima za uvoz polnih tkiva, polnih ćelija i embriona

Pravilnik o bližem sadržaju osnovnih, kao i posebnih zahtjeva za medicinska sredstva je u postupku usaglašavanja sa Sekretarijatom za zakonodavstvo.

Kontinuirano, protekom 14 dana tokom godine, donošena je po jedna Odluka i Naredba za preduzimanje privremenih mjera za sprečavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprječavanje prenošenja novog koronavirusa do maja 2023. godine i iste su objavljene u "Sl.listu CG"

Pored naprijed navedenog, urađeni su i zaključeni ugovori o zajedničkoj izgradnji (sufinansiranju) stambenog objekta sa Stambenom zadrugom zdravstvenih radnika Crne Gore "ZDRAVSTVO". Shodno ovim ugovorima, obrazovana je Komisija za izbor projektanta, revizora i izvođača radova čiji članovi su dva predstavnika Ministarstva zdravlja koji aktivno učestvuju u radu Komisije i prate proces izbora kroz odlučivanje, kako bi se stvorili najbolji mogući uslovi za zdravstvene radnike/ce u rješavanju njihovih stambenih potreba.

2. DIREKTORAT ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU, FARMAKOLOGIJU I REGULISANE PROFESIJE

U 2023. godini započeo je i realizovan niz aktivnosti na unapređenju zdravstvenog sistema i obezbeđivanju kvalitetnije zdravstvene zaštite za naše građane/ke. Najznačajnije su:

➤ Zakon o zdravstvenoj zaštiti

Donošenje novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti je jedan od preduslova da se sprovedu određene reformske aktivnosti i unaprijedi zdravstveni sistem. Sa aspekta Direktorata za zdravstvenu zaštitu, farmakologiju i regulisane profesije, najznačajnije novine u ovom zakonu su: propisivanje obaveznog donošenja Strategija razvoja zdravstva na period od sedam godina; uvođenje djelatnosti dermatovenerologije i fizikalne medicine na primarnom nivou; vraćanje usluge medicine rada na državni budžet; izmjena uslova za sticanje prava na specijalizaciju sa jedne godine na dvije (sa izuzetkom specijalizacije porodične medicine); uvođenje obaveznih skrininga na kongenitalnu hipotireozu, fenilketonuriju, cističnu fibrozu i druge metaboličke bolesti u novorođenačkom uzrastu; normativno unaprijeđen postupak osnivanja zdravstvenih ustanova i uvedeno je ograničenje u pogledu osnivanja ustanova koje vrše interventne kardiološke procedure, te će se iste moći obavljati samo u javnim zdravstvenim ustanovama; propisani su uslovi za izbor direktora/ke zdravstvene ustanove, pa od sada to neće moći da bude lice koje je član/ica organa političke partije; predviđeno osnivanje Centra za rijetke bolesti, kao i transformaciju dosadašnjeg Centra za autism u Centar za rani razvoj; uvođenje instituta privatne prakse; ograničeno obavljanje dopunskog rada na jednu privatnu ustanovu; definisani korupcija i sukob interesa u zdravstvu; uvođenje telemedicine i digitalizacija zdravstvenog sistema; razrađena i precizno definisana komplementarna medicina i estetske minimalno invazivne metode; i drugo. Sve navedeno će u velikoj mjeri uticati na uređenje zdravstvenog sistema i unaprijeđenje zdravstvene zaštite za pacijente/kinje.

➤ Zakon o dojenju

Izrađen je Nacrt zakona o dojenju kojim se po prvi put bliže uređuje navedena oblast, koja je od esencijalnog značaja za razvoj novorođenčadi. Važno je istaći da bi Crna Gora bila prva država na Balkanu koja bi donijela ovaj zakon.

➤ Strategija razvoja zdravstva za period od 2023-2027 sa Akcionim planom za period 2023-2024.

Strategija za razvoj zdravstva definiše strateške prioritete za zdravstveni sistem Crne Gore za period 2023 - 2027. godine. Njome se postavlja okvir za djelovanje sa ciljem jačanja učinka zdravstvenog sistema i poboljšanja zdravlja stanovništva kroz opisivanje konkretnih ciljeva i implementaciju odgovarajućih mjera koje u središtu imaju upravljanje opterećenjem bolesti kroz uspostavljanje novog modela zdravstvene zaštite sa fokusom na primarnu zdravstvenu zaštitu i kroz: unaprijeđeno multisektorsko i međusektorsko djelovanje i pristup "One Health" ("jedinstveno zdravlje"). Cilj donošenja strategije je da se poboljša zdravlje populacije; ojača prevencija vanrednih situacija, pripremljenost i reagovanje na iste; te obezbijedi bolji kvalitet i efikasnost u pružanju zdravstvenih usluga na svim nivoima zdravstvene zaštite.

Strategija se temelji na ključnim vrijednostima u zdravstvenom sistemu Crne Gore, koji podržavaju zdravstvenu zaštitu kao pravo svih građana/ki koje se mora poštovati u skladu sa najvišim mogućim zdravstvenim standardima i dostignućima moderne medicinske teorije i prakse.

Strategija je izraz posvećenosti smanjenju nejednakosti u zdravlju, i pripremljena je kroz inkluzivan proces u više faza, uključujući tehničku podršku Regionalne kancelarije za Evropu Svjetske zdravstvene organizacije. Usvojena je 25. oktobra 2023. godine.

➤ **Strategija ranog razvoja djeteta 2023-2027 sa Akcionim planom 2023-2024.**

Integrirana strategija koja će omogućiti efikasnu koordinaciju između različitih sektora i nivoa vlasti, kao i saradnju među relevantnim institucijama i zainteresovanim stranama – lokalnim, nacionalnim i međunarodnim u cilju kreiranja podržavajućih uslova za rani razvoj djece. Usvojena je 27. oktobra 2023. godine.

➤ **Strategija za rijetke bolesti**

Realizacija navedene strategije omogućice unapređenje položaja lica oboljelih od rijetkih bolesti u pogledu dijagnostike i liječenja. Takođe, fokus je na podršci porodicama pacijenata, koje se suočavaju sa velikim izazovima. U toku je izrada navedene Strategije. Nacrt se očekuje do kraja decembra tekuće godine.

➤ **Uvođenje PZU Opšte bolnice Meljine u stečaju u javno zdravstvo**

Dugogodišnji problem bolnice Meljine u stečaju je riješen na način što je ista postala dio KBC Kotor, sa svim postojećim organizacionim djelovima. Na taj način je obezbijeđena zdravstvena zaštita na sekundarnom nivou za građane Herceg Novog. „Meljine“ se i dalje suočavaju sa velikim izazovima u funkcionisanju, zbog manjka kadra, zastarjele opreme i neuslovnog prostora. Planirane su specijalizacije za narednu godinu u cilju kadrovskog jačanja.

➤ **Transformacija opštih bolnica u Kotoru i Beranama u kliničko-bolničke centre**

S obzirom na preopterećenost Kliničkog centra Crne Gore, koju najbolje oslikava činjenica da je u 2022. godini pruženo 1.400.000 usluga, stvorila se potreba za decentralizacijom zdravstvenog sistema i stvaranje kliničko-bolničkih centara na sjeveru i jugu zemlje. Nakon sprovedene analize, utvrđeno je da uslove za navedenu transformaciju ispunjavaju opšte bolnice u Beranama i Kotoru.

➤ **Procjena kvaliteta njege porodilja i novorođenčadi**

Ministarstvo zdravlja je u saradnji sa UNICEF-om sprovelo procjenu kvaliteta njege porodilja i novorođenčadi u osam porodilišta u Crnoj Gori (Podgorica, Nikšić, Berane, Bijelo Polje, Pljevlja, Cetinje, Kotor, Bar), četiri stacionara koji pružaju urgentnu akušersku njegu (Ulcinj, Rožaje, Mojkovac i Plav) i Centru za neonatologiju u Podgorici.

Za potrebe procjene, UNICEF je angažovao Curatio International Foundation koji je okupio tim od tri eksperta/kinje s velikim iskustvom u vođenju procjena kvaliteta njege za majke i novorođenčad koristeći alatke i standarde Svjetske zdravstvene organizacije koje su ažurirane najnovijim preporukama SZO i međunarodnih udruženja ginekologa/škinja i akušera/ki. Rješenjem Ministarstva zdravlja, u skladu sa participatornom metodologijom procjene, i u saradnji sa Kliničkim centrom Crne Gore, angažovano je i 16 nacionalnih procjenjivača/ica koji su zajedno sa međunarodnim ekspertima/kinjama obišli gore navedene ustanove u periodu od aprila do maja 2023. godine. Analiza je predstavljena zdravstvenim ustanovama u maju, a zatim je održan sastanak između Ministarstva zdravlja i svih ustanova u septembru kako bi ustanove što prije počele da sprovode preporuke.

➤ **Pilot projekat porodično orjentisane rane intervencije u Bijelom Polju i Kotoru**

Ministarstvo zdravlja zajedno sa Ministarstvima prosvjete i Ministarstvom rada i socijalnog staranja, uz podršku UNICEF-a i EU, a oslanjajući se na stručna znanja i iskustva iz Portugala, Amerike, Australije, i Srbije sprovodi pilot projekat porodično orjentisane rane intervencije u Bijelom Polju i Kotoru. Ovaj novi pristup podrazumijeva timski rad lokalnih ustanova sa porodicom djeteta sa poteškoćama u razvoju. Kako bi se smetnje ili kašnjenje u razvoju djeteta rano prepoznala, u okviru ovog projekta, planira se implementacija međunarodno prepoznatog skrining instrumenta. Strategijom ranog razvoja djeteta, predviđeno je da se model porodično orjentisane rane intervencije širi na više opština.

➤ **Situaciona analiza**

U cilju unapređenja kvaliteta, dostupnosti i pristupačnosti zdravstvene zaštite za lica sa invaliditetom, započeta je izrada Situacione analize, koja se prvi put radi u zdravstvenom sistemu Crne Gore. Nakon izrade analize, stvorice se uslovi kojim će se u značajnoj mjeri unaprijediti zdravstvena zaštita za lica sa invaliditetom.

➤ **Komora za citostatike**

U prethodnom periodu je u saradnji sa Kliničkim centrom Crne Gore utvrđena potreba za nabavkom komore za citostatike, kako bi se terapija onkološkim pacijentima učinila dostupnijom i maksimalno racionalizovala priprema svih citostatika. Neizostavni dio sistema Centralne pripreme je i softver za upotrebu sistema, koji omogućava mjerenje, pripremu terapije, povezivanje kompjuterskog sistema u ambulantomata i ordiniranje ove terapije od strane onkologa. Za realizaciju svih aktivnosti uspostavljanja i održavanja sistema Centralne primjene citostatika neophodno je bilo obezbijediti sredstva u iznosu od 329.484,00 eura. Imajući u vidu očekivano povećanje broja onkoloških pacijenata/kinja u budućnosti, visoke cijene citostatika, ali i troškove putovanja i bolničkog liječenja pacijenata/kinja koji primaju hemioterapiju i imunoterapiju u Kliničkom centru Crne Gore, uvođenjem navedenog sistema pripreme citostatika obezbijediće se maksimalno centralizovana, racionalna i kontrolisana potrošnja citostatika, kao i kontinuirana ušteda budžetu u dijelu troškova liječenja pacijenata/kinja u budućem periodu. Imajući u vidu da su sredstva za predmetni sistem obezbijedena, rač. istog očekuje se početkom naredne godine.

➤ **Lista lijekova**

U postupku izrade Liste lijekova Ministarstvo zdravlja zaprimilo je 88 zahtjeva za stavljanje lijekova na Listu lijekova koji obuhvataju zahtjeve za stavljanje novih lijekova na Listu lijekova, generičke lijekove, nove doze i nove oblike lijekova, kao i za dopunu indikacije za lijekove koji se već nalaze na Listi lijekova. Komisija za ocjenu ispunjenosti kriterijumima za stavljanje, odnosno skidanje lijekova sa liste lijekova održala je sastanke na kojima se razmatrala farmakološka, odnosno društvena isplativost podnijetih zahtjeva. Uzimajući u obzir da stavljanje generičkih lijekova na Listu lijekova povećava broj terapijskih opcija dostupnih pacijentima ali i uštede koje donose u budžetu Fonda za zdravstveno osiguranje, predloženo je da se uvažavaju svi podnijeti zahtjevi generičkih lijekova. Kada su u pitanju zahtjevi za stavljanje novih lijekova na Listu lijekova i dopune indikacije razmatrale su njihove prednosti u odnosu na postojeće lijekove sa Liste lijekova, društvena isplativost ovih zahtjeva i finansijski uslovi pod kojima bi se lijekovi našli na Listi lijekova. Na osnovu toga, Komisija je predložila više opcija za uključivanje novih lijekova koje bi imale različite finansijske uticaje na budžet Fonda, a koje obuhvataju lijekove koji bi se koristili u terapiji onkoloških i osjetljivih kategorija pacijenata/kinja. Takođe, razmatrani su zahtjevi koje su dostavili članovi/ce komisije preko zdravstvenih ustanova, ali i zahtjevi za povećanje cijene lijekova. Sačinjene su radne verzije Liste lijekova, a nakon probavljanja mišljenja nadležnih ministarstava planirano je usvajanje Odluke o utvrđivanju osnovne i doplatne Liste lijekova.

Pregovori sa farmaceutskim kućama se redovno održavaju uzimajući u obzir da Ministarstvo zdravlja ima mogućnost regulisanja cijene lijekova koji se nalaze na Listi lijekova potpisivanjem posebnih ugovora sa proizvođačima, odnosno nosiocima dozvole za stavljanje lijeka u promet. Pregovori održani krajem prethodne godine rezultirali su uštedom oko 4 miliona eura u budžetu Fonda za zdravstveno osiguranje, što je omogućilo adekvatno planiranje i uvođenje Trikafe za 27 pacijenata oboljelih od cistične fibroze. U pregovorima održanim u martu i aprilu mjesecu ove godine učestvovalo je deset farmaceutskih kuća, a kao rezultat održanih sastanaka procijenjuje se ušteda za 6 mjeseci preko 1.100.000,00€.

- **Uredba o kriterijumima za stavljanje odnosno skidanje lijeka sa osnovne i doplatne liste lijekova stupila je na snagu 13. januara 2023. godine.**

Uredbom su prvi put precizno definisani kriterijumimi za određivanje farmakoterapijske, društvene ali i farmakoekonomske isplativosti lijekova za koje se podnose zahtjevi za stavljanje lijekova na Listu lijekova. Osim toga, propisano je koje vrste zahtjeva se mogu podnijeti sa pratećom dokumentacijom i obrascima ali i obaveza usklađivanja cijena lijekova na Listi. Na ovaj način je povećana transparentnost u načinu podnošenja zahtjeva i procesu odlučivanja o pristiglim zahtjevima, što je ocijenjeno pozitivnim od strane Svjetske banke, Američke privredne komore i farmaceutske industrije.

- **Uredba o kriterijumima za formiranje maksimalnih cijena lijekova propisuje referentne države na osnovu kojih se formiraju cijene lijekova u Crnoj Gori.**

Uzimajući u obzir da prestanak objavljivanja cijena lijekova od strane referentne države Hrvatske direktno utiče na naše cijene lijekova javila se potreba za izmjenom Uredbe u ovom dijelu. Stoga se pristupilo analizi uticaja drugih zemalja na maksimalne cijene lijekova pri čemu je korišćen uzorak koji je obuhvatao 500 originalnih i generičkih lijekova koji se nalaze u prometu u Crnoj Gori. Nakon razmatranja različitih opcija i održanih sastanaka sa predstavnicima/ama farmaceutskih kompanija, došlo se do zaključka da je zamjena Hrvatske sa Češkom Republikom najprihvatljivija opcija kako po budžet Fonda za zdravstveno osiguranje tako i za predstavnike/ce farmaceutske industrije.

- **Izmjena Pravilnika o uslovima koje moraju da ispunjavaju apoteke u pogledu prostora, potrebnog kadra i medicinsko tehničke opreme**

Pravilnik o uslovima koje moraju da ispunjavaju apoteke u pogledu prostora, potrebnog kadra i medicinsko tehničke opreme je donesen 2007. godine, te je u značajnoj mjeri potrebna izmjena postojećih normi. Formirana je radna grupa i čekaju se predlozi od strane članova/ica. Nova rješenja će unaprijediti postojeće stanje u farmaceutskoj djelatnosti i obezbijediti funkcionisanje u skladu sa evropskim standardima.

- **Plan godišnjih potreba za lijekovima, medicinskim sredstvima i opremom**

Započet je postupak izrade Plan godišnjih potreba za lijekovima, medicinskim sredstvima i opremom za 2024. godinu. U prostorijama Ministarstva zdravlja je održan sastanak sa svim direktorima ustanova i njihovim saradnicima/ama, kako bi se unaprijedio postupak planiranja potreba, te omogućilo kvalitetnije snabdijevanje zdravstvenih ustanova lijekovima i medicinskim sredstvima.

- **Pregovori sa farmaceutskim kućama**

U martu mjesecu tekuće godine održano je 15 sastanaka sa 10 farmaceutskih kuća tokom kojih su definisani osnovni izazovi tržišta i mogućnost kompanija za sniženjem cijena, u cilju omogućavanja ušteda, a samim tim i ulaska novih lijekova na Listu.

➤ Program „Stop inflaciji“

Cijeneći društveni značaj akcije „Stop inflaciji“ a posebno imajući u vidu činjenicu da cijene lijekova i dijetetskih proizvoda utiču na životni standard naših građana, Ministarstvo zdravlja se pridružilo ovoj akciji na način što je u dogovoru sa predstavnicima/ama ZUA „Montefarm“ i lancima privatnih apoteka definisalo antiinflacionu korpu lijekova i dijetetskih proizvoda. U prvom krugu akcije je učestvovalo 220 apoteka iz 26 lanaca i trajala je do kraja juna. U drugom krugu akcije koja će trajati do kraja 2023. godine definisane su antiinflacione korpe koje sadrže najmanje po dva lijeka i dijetetska suplementa iz svake od 15 grupa lijekova, dijetetskih proizvoda, hrane i opreme za bebe.

➤ Godišnji plan specijalizacija i užih specijalizacija

Započeta je izrada Godišnjeg plana specijalizacija i užih specijalizacija. Javne zdravstvene ustanove imaju rok do 6. novembra tekuće godine da dostave zahtjeve, koji će nakon toga biti razmatrani. Obzirom na specifičnu kadrovsku situaciju u zdravstvenom sistemu Crne Gore, fokus u narednoj godini će biti na jačanju primarnog nivoa i Kliničko-bolničkih centara.

➤ Uvođenje novih specijalizacija

Kao buduće aktivnosti planirane su uvođenje specijalizacija urgentne medicine i anesteziologije pri Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. U komunikaciji sa predstavnicima/ama udruženja, utvrđeno je da postoje preduslovi, te da bi to doprinijelo unapređenju zdravstvenog sistema Crne Gore, koji bi mogao da se osloni na svoje kapacitete u većoj mjeri nego do sada. Obavljeni su preliminarni razgovori sa predstavnicima fakulteta i udruženja, te se očekuje pokretanje procedure i izmjena regulative.

➤ Zaključen sporazum o priznavanju profesionalnih kvalifikacija

Zaključen je Sporazum o priznavanju profesionalnih kvalifikacija medicinskih sestara/tehničara opšte njege, doktora/ki veterinarske medicine, farmaceuta/kinja i babica u kontekstu sporazuma o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi (CEFTA).

3. DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVLJE, PREKURSORE I KOZMETIČKE PROIZVODE

Izrađena strateška dokumenta:

- Program kontrole upotrebe duvanskih proizvoda 2023-2025, sa Akcionim planom za sprovođenje Programa kontrole upotrebe duvanskih proizvoda u Crnoj Gori 2023 – 2025. godine;
- Godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana 2022-2023 za sprovođenje Programa za prevenciju štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori za period 2022-2024. u 2022. godini;
- Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana od 2021-2022 za sprovođenje Programa mjera za unapređenje stanja uhranjenosti i ishrane u Crnoj Gori za 2022. godinu;
- Predlog Programa za nadzor i kontrolu vektora 2023-2025 sa predlogom Akcionog plana za period 2023-2025.
- Godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana 2021-2023 za sprovođenje Strategije zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja u Crnoj Gori 2019-2023 u 2022. godini;
- Godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana 2021-2023, za sprovođenje Programa za borbu protiv HIV/AIDS za period 2021-2023, za 2022. godinu, sa Predlogom Akcionog plana za 2023. godinu

Strateška dokumenta u izradi:

- Nacionalna strategija za kontrolu i prevenciju hroničnih nezaraznih bolesti 2023-2030 sa akcionim planom za 2023-2024.

Direktorat za javno zdravlje je inicirao aktivnosti i rad na unapređenje oblasti poput:

- Kontrola upotrebe duvanskih proizvoda,
- Voda za ljudsku upotrebu,
- HIV/AIDS,
- Mortalitetne statistike,
- Uvezivanje zbirki podataka iz oblasti zdravstva sa centralnim registrom stanovnika i drugim bazama podataka,
- Vanredne situacije u zdravstvu,
- Mentalno zdravlje,
- Imunizacije (obavezne i preporučene),
- Skrining programi,
- Prevenciju štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja,
- Vektora,
- Uhranjenosti i ishrane,
- Higijene i sanitacija,
- Uticaj klimatskih promjena na zdravlje i dr.

Inicirana je izmjena zakonske regulative u oblasti kontrole duvana, oblasti sprovođenja obaveznih imunizacija.

U toku je realizacija projekta podrška unapređenju sistema rutinske imunizacije i povećanja obuhvata vakcinacijom u Crnoj Gori. Uz pomoć kancelarije UNICEF-a, projekat će trajati do decembra 2023. godine. Shodno tome, aktivnosti koje će se realizovati narednih mjeseci su između ostalih: izrada vodiča za medicinske sestre/tehničare, obuka medija o izvještavanju iz oblasti imunizacije i epidemija i izrada vodiča za medije. Call centar u okviru projekta radiće do kraja novembra tekuće godine, a cilj je da se oprema rasporedi u domove zdravlja i da se uspostavi rad call centara kako bi se pružila podrška procesu imunizacije, skriningima, specijalističkim pregledima i sl.

Shodno preporukama NITAG-a, planom budžeta za narednu godinu, predviđena su sredstva pomoću kojih će se uvrstiti vakcina protiv pneumokoka u obavezni kalendar vakcinacije.

Takođe, po istim preporukama pokrenuta je inicijativa za nabavku vakcine protiv COVID - 19 XBB.1.5 podvarijantom, koje su proizvedene korišćenjem mRNA tehnologije i na kojima bi se zasnivala kampanja vakcinacije protiv COVID-19 tokom jeseni i zime. Nabavka će biti realizovana do kraja godine.

Uspostavljanjem bilateralne saradnja sa Ministarstvom zdravstva Republike Sjeverne Makedonije, omogućeno je prevazilaženje nedostatka Hepatit B vakcina za djecu i za odrasle, u vidu pozajmice.

U kalendar vakcinacija kao preporučena uvedena je HPV vakcina. Obezbijedena su sredstva za nabavku novih količina pa je time proširena preporuka za sustizanje generacija tako da se aktivno preporučuje djevojčicama od 9 do 14 godina. Pored toga dogovoreno je ponovno povećanje budžeta za HPV vakcinu tako da će naredni koraci biti i preporuka vakcinacije dječaka.

Od 10. aprila 2023. godine sprovedena su dva Javni poziva za predlaganje predstavnika NVO za Komisiju za raspodjelu sredstava. Prvi Javni poziv se odnosio na oblast „borbe protiv bolesti zavisnosti 2023“, dok se drugi Javni poziv se odnosio za oblast „zaštite lica sa invaliditetom za 2023. godinu“.

U okviru predsjedavanja Crne Gore Procesima saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECF), održana je konferencija organizovana od strane Ministarstva zdravlja u saradnji sa Institutom za javno zdravlje - “Pripremljenost zdravstvenog sistema na krizne situacije” i “Imunizacija sa fokusom na HPV i MMR” gdje su učesvovali predstavnici iz oblasti javnog zdravlja iz sedam država (Albanije, Hrvatske, Sjeverne Makedonije, Rumunije, Slovenije, Srbije i Turske).

U cilju poboljšanja položaja i stvaranja boljih uslova za mlade u Crnoj Gori, a shodno Srednjoročnom programu rada Vlade za period 2022-2024, te Programu rada Vlade za 2023. godinu, Ministarstvo zdravlja je učestvovalo u radu Ministarstva sporta i mladih pri izradi Predloga strategije za mlade 2023-2027 sa Akcionim planom za period 2023-2024. U oblasti zdravlja ovim će se doprinijeti ostvarivanju ciljeva Strategije zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja u Crnoj Gori, kao i promovisanju implementacije Programa za borbu protiv HIV/AIDS-a, uključujući sprovođenje informativnih kampanja i edukacija u omladinskim servisima o preventivnim mjerama, dijagnostici te smanjenju stepena diskriminacije prema osobama koje imaju HIV/AIDS.

U saradnji sa Crvenim krstom radeno je na korekciji Kriterijuma za dodjelu priznanja u oblasti dobrovoljnog davalatstva krvi (poslednja verzija kriterijuma je iz 2012. godine), a koji će biti dostavljeni Ministarstvu zdravlja na saglasnost.

Prekursori i kozmetički proizvodi

- Izdato: 72 dozvole za uvoz/izvoz prekursora;
- Izdato: 8 dozvola za promet prekursora;
- Dostavljen godišnji izvještaj Međunarodnom odboru za kontrolu narkotika (INCB - International Narcotics Control Board, Beč), koji sadrži podatke o uvozu/izvozu prekursora, zaplijenjenim količinama i zaustavljenim pošiljkama prekursora za 2022. godinu (izvještaj sadrži podatke CALIMS-a, Uprave policije, Forenzičkog centra, i pravnih lica koji su vršili promet);
- Dostavljeni upitnici Međunarodnom odboru za kontrolu narkotika u vezi sistema kontrole i praćenja dvije supstance „4-piperidone“ i „1-boc-4-piperidone“ i njihovog mogućeg uključivanja u Tabelu I Konvencije Ujedinjenih nacija protiv nezakonitog prometa opojnih droga i psihotropnih supstanci 1988;
- Rad na izradi I Priloga izvještaju EK o Crnoj Gori za 2023. (za period od 6. jun 2022 – 31. mart 2023.), za poglavlje 1 - Sloboda kretanja robe;
- Rad na izradi I Priloga izvještaju EK o Crnoj Gori za 2023. (za period od 6. jun 2022 – 31. mart 2023.), za poglavlje 29 - Carinska unija;
- Rad na izradi II Priloga izvještaju EK o Crnoj Gori za 2023. (za period od 1. april 2023. – 15. jun 2023.), za poglavlje 1 - Sloboda kretanja robe;
- Rad na izradi II Priloga izvještaju EK o Crnoj Gori za 2023. za (period od 1. april 2023. – 15. jun 2023.), za poglavlje 29 - Carinska unija;
- Rad na izradi odgovora na pitanja EK za sastanak Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze. (u okviru poglavlja 1 - Sloboda kretanja robe i poglavlje 29 - Carinska unija);
- Učešće u izradi Tabele usklađenosti sa odgovorima na komentare EK u vezi usaglašenosti Zakon o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu upotrijebiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih sustanci (Zakon o prekursorima) sa Uredbom (EZ) 111/2005 kao i učešće u

- korigovanju Nacrta Zakona o kontroli proizvodnje i prometa supstanci koje se mogu upotrijebiti u proizvodnji opojnih droga i psihotropnih sustanci;
- Učešće u izradi dokumenta Procjena sposobnosti upravljanja rizicima od katastrofa Crne Gore i učešće u izradi Baze podataka zdravstvenog sektora koja je u sklopu navedeni dokumenta;
 - Učešće u izradi Zakona o obnovi nakon elementarnih, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća;

4. DIREKTORAT ZA KONTROLU KVALITETA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE, UNAPREĐENJE LJUDSKIH RESURSA U ZDRAVSTVU I ZAKONITOST FUNKCIONISANJA STRUKOVNIH REGULATORNIH TIJELA (KOMORE)

U skladu sa članom 33 stav 2 Zakona o pravima pacijenata direktor/ka zdravstvene ustanove podnosi Ministarstvu kvartalni i godišnji izvještaj o podnijetim prigovorima pacijenata. Shodno navedenoj zakonskoj obavezi zdravstvenim ustanovama u prvih šest mjeseci 2023. godine, podnijeto je 884 prigovora na rad zdravstvenih ustanova, od čega 34 na kvalitet zdravstvene usluge, u kategoriji "ostalo" - 365 prigovora, na organizaciju zdravstvene službe - 92, vrijeme čekanja na specijalistički pregled - 254 i na ponašanje zdravstvenog radnika/saradnika 133 prigovora.

Godišnji Plan eksternih kontrola 2023. godine djelimično je realizovan, započeta je provjera kvaliteta stručnog rada u zdravstvenim ustanovama na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite, izuzeta medicinska dokumentacija. Komisija nije zasijedala iz razloga što su članovi/ce visoko rukovodni kadar u zdravstvenim ustanovama koje nije moguće organizovati shodno njihovim obavezama.

Ministarstvo zdravlja je tokom 2023. godine sprovelo tri vanredne eksterne provjere kvaliteta stručnog rada i sačinjen je izvještaj sa predlogom mjera i preporuka.

Takođe, od avgusta mjeseca tekuće godine, Direkcija je preuzela administrativno - tehničke poslove za rad Nacionalne komisije za bolničke/intrahospitalne infekcije. U toku je dostavljanje kvartalnih izvještaja, nakon razmatranja istih, sačinice se izvještaj sa predlogom mjera. Takođe, Nacionalna komisija za imunizaciju (NITAG) vrši redovna zasjedanja o čemu sačinjava izvještaje i dostavlja Ministarstvu zdravlja kao savjetodavnom organu.

➤ Kontinuirana medicinska edukacija (KME)

U skladu sa budžetom za Kontinuiranu medicinsku edukaciju (KME) za 2023. godinu opredijeljeno je 200.000,00 eura za edukacije zdravstvenih radnika/ca Crne Gore. Zbog problematike u dijelu realizacije edukacija, kao i prenosa sredstava od strane Fonda za zdravstveno osiguranje i nedostatka plana razvoja kadrova zdravstvenih ustanova, Ministarstvo zdravlja je 2023. godine prvobitno dalo saglasnost na polugodišnje planove KME. Od ukupnog budžeta u iznosu od 200.000,00 eura, Ministarstvo je dalo saglasnost na novčana sredstva u iznosu od 192.298,95 eura, od čega je realizovano 39.800,28 eura ili 20% ukupno odobrenih sredstava za prvu polovinu godine. U martu mjesecu 2023. godine, organizovana je edukacija za koordinate/ke svih zdravstvenih ustanova u cilju definisanja i izrade Plana i programa KME, kao i instrukcija o načinu pripreme i slanja neophodnih podataka i izvještavanja o istom. U septembru mjesecu 2023. godine, organizovan je dvodnevni seminar za menadžment svih zdravstvenih ustanova u cilju usaglašavanja preciznih smjernica i postupanja kada su u pitanju prioritetne teme, a jedna od tema je bila *kontinuirana medicinska edukacija*. Jedan od zaključaka seminara je da postojeće Uputstvo za KME treba dodatno revidirati u dijelu odobrenih troškova edukacija, studijskih posjeta, sponzorstva i donacija od strane farmaceutskih kuća, kao i opredijeljenih sredstava za kongrese.

Kontrola strukovnih regulatornih tijela (komore)

Ministarstvo zdravlja vršilo je kontrolu rada komora Crne Gore, u vršenju zakonom prenesenih poslova, kao i kontrolu potrošnje sredstava iz budžeta Crne Gore obezbijedenih za finansiranje istih.

Na osnovu dostavljenih podataka, Ministarstvo zdravlja je sačinilo prvi izvještaj o sredstvima potrebnim na godišnjem nivou za obavljanje prenesenih poslova svake od komora, uzimajući u obzir obim posla, vrijeme potrebno za obavljanje istog i vrijednost potrošnog materijala. Po dostavljenoj dokumentaciji, procijenjeni troškovi za prenesene poslove iznosili su:

- Ljekarska komora 11.600,00 eura
- Komora fizioterapeuta 3.100,00 eura
- Farmaceutska komora 3.600,00 eura
- Stomatološka komora: dokumentacije nije dostavljena te procijenjeni troškovi nisu mogli da se utvrde

Nakon pribavljenih izvještaja, Ministarstvo zdravlja je u konačnom utvrdilo visinu sredstava za obavljanje prenesenih poslova za 2023. godinu u ukupnom iznosu od 66.000,00 eura, i to Ljekarskoj komori Crne Gore, dodijeljena su novčana sredstva u iznosu od 21.000,00 eura, dok su Farmaceutskoj, Stomatološkoj i Komori fizioterapeuta dodijeljeno po 15.000,00 eura.

➤ Unapređenje ljudskih resursa u zdravstvu

U cilju kontinuiranog sprovođenja reforme javne uprave, Vlada Crne Gore je u decembru 2021. godine usvojila Strategiju reforme javne uprave 2022 – 2026. sa Akcionim planom 2022 - 2024. Ovim dokumentom definisan je i osnovni cilj - zajedničko građenje odgovorne, efikasne, transparentne i optimalne javne uprave, okrenute potrebama građana i privrede. S tim u vezi, prepoznata je potreba za uspostavljanjem funkcionalne javne uprave sa efikasnim sistemom kadrovske planiranja na osnovu identifikovanih potreba. Pratećim Akcionim planom je predviđena aktivnost koja podrazumijeva izradu Funkcionalne analize: Upravljanje ljudskim resursima za oblast zdravstva. Predmetna analiza obuhvata interne procese rada, efikasnost i odgovornost javne uprave, sa preporukama za unapređenje stanja u sektoru zdravstva, kadrovsku politiku, analizu broja zaposlenih, analizu zarada zaposlenih u zdravstvu, obuhvatajući kako medicinski tako i nemedicinski kadar. Formirana je radna grupa za sprovođenje aktivnosti izrade Funkcionalne analize upravljanja ljudskim resursima za oblast zdravstva koja uključuje, pored predstavnika Svjestke banke i Ministarstva zdravlja, i predstavnike Ministarstva javne uprave, Ministarstva finansija, Fonda za zdravstveno osiguranje i Instituta za javno zdravlje. Odrađen je nacrt prve faze projekta koji se odnosi na analize o zaradama i zapošljavanju u zdravstvenom sektoru kao i izazovima vezanim za upravljanje ljudskim resursima. Druga faza ovog projekta će se fokusirati na pružanju detaljnih dokaza o praksi upravljanja ljudskim resursima i dinamici učinka, koji su potrebni da se podrži politika koja osigurava da zdravstveni sektor ima dovoljan broj osoblja sa odgovarajućom kombinacijom vještina, te da je osoblje dovoljno motivisano i produktivno u pružanju kvalitetnih zdravstvenih usluga građanima Crne Gore.

➤ Akreditacija zdravstvenih ustanova

Za 2024. godinu su započete pripreme aktivnosti za akreditaciju i standardizaciju zdravstvenih ustanova. S tim u vezi, Ministarstvo zdravlja je formiralo nacionalnu radnu grupu sa ciljem uspostavljanja zakonskog okvira za akreditaciju i standardizaciju zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori i definisanja nacionalnih standarda uskladenih sa EU, u koju su uključeni predstavnici Direktorata za projekte, inovacije i zdravstveni turizam. U cilju realizacije projekta za akreditaciju i standardizaciju zdravstvenih ustanova u

Crnoj Gori, formirana je Radna grupa za sprovođenje postupka realizacije projekta za akreditaciju zdravstvenih ustanova. Radna grupa je uspostavila saradnju sa AACI (American Accreditation Commission International) tijelom koje ima međunarodno priznate standarde i primjenjuje ih širom svijeta. U planu je Pilot projekat od strane AACI tijela akreditacije Doma zdravlja Glavnog grada i Doma zdravlja Kotor po standardima AACI, kao dvije ustanove koje bi u najkraćem roku mogle biti akreditovane.

Ministarstvo zdravlja je apliciralo za pomoć pri realizaciji projekta za akreditaciju i standardizaciju zdravstvenih ustanova kroz TaieX projekte za 2024.godinu u vidu obezbjeđivanja dodatnih eksperata koji će pomoći u izradi pravilnika i cjelokupnog procesa početka i pripreme ustanova za akreditaciju.

5. DIREKTORAT ZA PROJEKTE (IPA), INOVACIJE, ZDRAVSTVENI TURIZAM

Projekti iz kapitalnog budžeta i IPA fondova

➤ Klinika za mentalno zdravlje

Aktivno se prati realizacija ove značajne investicije, koja uključuje komunikaciju između projektanta, nadzora i izvođača radova, Ministarstva zdravlja i Uprave za kapitalne projekte. Osim malih nedoumica oko usaglašavanja sa potrebama krajnjeg korisnika u ovom momentu nema većih izazova prilikom realizacije iste.

Tender je raspisan u Decembru 2021 godine, započeti radovi na izgradnji objekta krajem jula 2022.godine. Rok za realizaciju je 18 mjeseci. Ukupno ugovorena vrijednost projekta je 7.314.390,72 eura, sa PDV-om. Izgradnjom ovog objekta obezbjeđuje se savremeni uslovi za liječenje odraslih u ovoj oblasti. Prvi put u Crnoj Gori biće obezbijeđeno i odjeljenje za dječiju i adolescentnu psihijatriju gdje će biti moguća hospitalizacija maloljetnih lica. Trenutni uslovi rada ljekara/ki i pacijenata/kinja ne zadovoljava minimum uslova. Smanjiće se broj pacijenata/kinja koji se šalju u inostranstvo, najčešće su to bile ustanove iz država regiona. Zvanično otvaranje klinike se očekuje u I kvartalu 2024 godine. Nastavlja se sa daljim praćenjem aktivnosti.

➤ Izgradnja novog objekta za potrebe Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju Kliničkog centra Crne Gore – IPA projekat.

Aktivno se prati realizacija ove značajne investicije, koja uključuje komunikaciju između projektanta, nadzora i izvođača radova, Ministarstva zdravlja i Uprave za kapitalne projekte. Organizuju se redovni nedeljni sastanci na samom gradilištu kako bi se blagovremeno podijelile sve neophodne informacije i sagledali eventualni problemi u cilju sto efikasnijeg resavanja. Formiran je upravni odbor projekta, a IPA jedinica Ministarstva zdravlja je obilazila objekat sa ciljem potvrde napretka. **Tender raspisan početkom 2022 godine, postavljen kamen temeljac 27.10.2022.godine. Radovi su započeti 01.02.2023.godine.** Rok za realizaciju je 18 mjeseci. Ugovoreni iznos za radove je 8.492.468,22 eura, dok za nadzor iznosi 340.600,54€. Izgradnjom ovih Klinika postiže se unapređenje infrastrukturnih i tehničkih kapaciteta Kliničkog centra Crne Gore, kao i unapređenje ukupne zdravstvene zaštite stanovništva u borbi protiv zaraznih bolesti. Trenutni uslovi rada medicinskog osoblja i boravka pacijenata ne zadovoljavaju opšti minimum. Projekat se finansira iz sredstava Evropske Unije. Zvanično otvaranje klinike se očekuje u II kvartalu 2024 godine.

➤ Adaptacija i opremanje mikrobioloških laboratorija – IPA projekat

Tender je raspisan 2022. godine, ugovori zaključeni u decembru 2022. godine. U prvom kvartalu 2023. godine je počela rekonstrukcija i ujedno se prati realizacija, koja uključuje komunikaciju između projektanta, nadzora, izvođača radova, Ministarstva zdravlja i Uprave za kapitalne projekte. Radovi u dvije od devet laboratorija su završeni, isporučena i instalirana oprema što je i obilježeno zvaničnim otvaranjem (Dom zdravlja Kotor i Specijalna bolnica u Brezoviku). Intenzivno se odvijaju aktivnosti na izvođenju radova i u ostalim laboratorijama. Takođe, u toku je i isporuka i instalacija opreme. Predstavnici Direktorata, zajedno sa kolegama iz Uprave za kapitalne projekte obavljaju redovne posjete zdravstvenim ustanovama u kojim se izvode radovi i dostavlja oprema. **Rok za realizaciju je devet mjeseci.** Cilj projekta je poboljšati kvalitet pružane usluga u mikrobiološkim laboratorijama kroz obezbjeđivanje adekvatne opreme i renoviranje relevantnih laboratorija do određenih standarda neophodnih za smještaj navedene opreme. Projekat se finansira iz sredstava Evropske Unije. Ugovoreni iznos za radove iznosi 1.191.479,82€, dok za nadzor iznosi 49.500,00€. Ugovoreni iznos za nabavku opreme je 839.864,00€. Postoji određeno kašnjenje u realizaciji usled loše projektne dokumentacije, međutim radovi će biti završeni do kraja 2023. godine.

➤ **Radovi na izgradnji operativnog centra za vanredne situacije (EOC) i unaprijeđenje IT Sistema u oblasti prikupljanja i upravljanja podacima u kriznim situacijama – IPA projekat**

Tender raspisan početkom 2022. godine, u prvom kvartalu 2023. godine su započeti radovi i aktivno se prati realizacija ove značajne investicije, koja uključuje komunikaciju između projektanta, nadzora, izvođača radova, Ministarstva zdravlja i Uprave za kapitalne projekte. Projekat se realizuje bez značajnih izazova. Izgradnja Centra za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti sa Operativnim centrom za vanredne situacije i unapređenjem IT sistema u oblasti prikupljanja i upravljanja podacima u kriznim situacijama započeta 23.01.2023. godine. **Rok za realizaciju je 12 mjeseci.** Cilj projekta je jačanje kapaciteta Instituta za javno zdravlje Crne Gore, kako bi efikasno odgovorilo na javno-zdravstvene potrebe za sva buduća izbijanja zaraznih bolesti u zemlji kroz izgradnju i opremanje Centra za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti sa Operativnim centrom za vanredne situacije i unapređenjem IT sistema u oblasti prikupljanja i upravljanja podacima u kriznim situacijama. Projekat se finansira iz sredstava Evropske Unije. Ugovoreni iznos za radove je 2.144.491,25€, dok je za nadzor 49.500,00€.

➤ **Rekonstrukcija Specijalne bolnice u Risnu**

Tender je raspisan krajem 2021. godine, ugovor potpisan 2022. godine, ukupne vrijednosti 2.313.000,00 €, dok je rok za realizaciju 12 mjeseci. Organizovano je nekoliko sastanaka i postoje značajni izazovi u realizaciji u čijem rješavanju Ministarstvo ima ključnu ulogu. Izvodjenje radova na objektu zaustavljeno u decembru 2022. godine. Zbog potrebe dodatnih ispitivanja bezbjednosti objekta urađena dodatna projektovanja, pribavljeni UTU uslovi, u toku je priprema Elaborata zaštite životne sredine i konzervatorskog projekta. Raspisan je i tender za nabavku opreme, procijenjene vrijednosti 556.600,00€ sa pdv-om, za koje nije završena procedura zbog uložene žalbe ponuđača. Takođe, raspisan je tender za izvođenje radova na rekonstrukciji internih saobraćajnica sa parkiralištima u sklopu objekta procijenjene vrijednosti 302.500,00€ sa PDV-om.

➤ **Sanacija objekta "Niko Miljanić" u Velimlju**

Tender raspisan i realizovan tokom 2022. godine. Zaključeni ugovori sa izvođačem radova na iznos od 109.009,61 eura sa pdv-om. Opština Nikšić je obezbijedila stručni nadzor. Tehnički rok završetka radova je tri mjeseca od uvođenja izvođača u posao. Raspisana je tenderska procedura za ugovaranje dodatnih – nepredviđenih radova koji su neophodni za stavljanje ovog objekta u funkciju.

➤ **Dogradnja Doma zdravlja Ulcini**

Tender je raspisan tokom 2022. godine, a ugovor je potpisan početkom 2023. godine. Započeti radovi su obustavljeni zbog turističke sezone, kao i potrebe dodatnog projektovanja za izmještanje određenih vodovodnih i kanizacionih instalacija. U toku su aktivnosti na izradi dodatne dokumentacije.

➤ **Otvaranje stomatoloških ambulanti u školama (59 osnovnih i srednjih škola)**

U prvom kvartalu 2023. godine je izabrana firma za pripremu projekata za adaptaciju, započete su aktivnosti obilaska škola i pripreme projektne dokumentacije. Vrijednost radova iznosi 1.2 miliona, a vrijednost opreme iznosi 1.3 miliona eura. Nakon pripremljene dokumentacije, dana 27.10.2023. godine raspisan je tender za izbor izvođača radova. Očekuje se raspisivanje tendera za nabavku opreme. Postoje brojni izazovi za realizaciju inicijative, koji se ogledaju u aktivnim ugovorima sa stomatološkim ambulantom od strane Fonda, koji su potpisani tokom 2023. godine u toku realizacije inicijative, kao i prateće izmjene internih akata kao što su sistematizacija radnih mjesta, plan prijema kadra i ostalo.

➤ **Rekonstrukcija zgrade za neurologiju i infektivno odjeljenje bolnice Berane**

Tokom 2022. godine raspisan je tender i potpisan ugovor za radove. U toku je izvođenje radova.

➤ **Rekonstrukcija energetskog bloka i pomoćnih izvora napajanja Kliničkog centra Crne Gore**

Očekuje se početak radova. Potrebno je obezbijediti alternativno napajanje KCCG u toku realizacije – radova.

➤ **Rekonstrukcija objekta stare Dječije bolnice na Cetinju**

Ministarstvo zdravlja je sa Prijestonicom Cetinje zaključilo Sporazum o saradnji, te je Prijestonica u saradnji sa OB Cetinje pokrenula aktivnosti na pripremi projektog zadatka, nakon čega će Ministarstvo zdravlja preuzeti realizaciju radova kroz Kapitalni budžet. U skladu sa zakonom kojim se definiše izgradnja, Ministarstvo zaduženo za urbanizam raspisuje konkurs i u saradnji sa njima je donesena Odluka o raspisivanju konkursa, te će isti biti raspisan 09.11.2023. godine. Konkurs obuhvata izradu idejnog rješenja, nakon čega slijedi izrada glavnog projekta i tender za izgradnju.

➤ **Nabavka magnetne rezonance (2 kom.) i skenera (1 kom.)**

Tender je raspisan tokom 2022. godine. Tender za nabavku opreme nije završen zbog žalbi ponuđača. Procijenjena vrijednost nabavke iznosi 1.930.000,00 eura, bez PDV-a.

➤ **Rekonstrukcija objekta Opšte bolnice Bijelo Polje**

Raspisan je tender za izradu glavnog projekta tokom 2022 godine, izabrana firma i u toku su aktivnosti na pripremi idejnog rješenja i glavnog projekta, kao i njegove revizije. Nakon završetka revizije glavnog projekta, slijedi tender za rekonstrukciju.

➤ **Izgradnja objekta za potrebe proširenja Radiološke službe Opšte bolnice Berane**

Tokom 2022. godine raspisan je tender i ugovori su potpisani. Projekat se realizuje planiranom dinamikom. U toku je izvođenje radova.

➤ **Rekonstrukcija i dogradnja Centra za neonatologiju Instituta za bolesti djece**

Pripremljen je projektni zadatak od strane Kliničkog centra Crne Gore, koji je dostavljen Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Očekuje se raspisivanje konkursa za idejno rješenje. U okviru navedenog projekta je planirano da se smjesti Banka humanog mlijeka, Banka ćelija i tkiva i premještanje Centra za neonatologiju.

➤ **Nabavka transfuziomobila za potrebe Zavoda za transfuziju**

Tender je raspisan tokom 2023. godine, očekuje se odluka o odabiru ponuđača. Nakon odluke slijedi potpisivanje ugovora i isporuka vozila. Transfuziomobil neophodan za prikupljanje krvi na cijeloj teritoriji Crne Gore, čime će se omogućiti veća dostupnost krvi i veći obuhvat davaoca.

➤ **Adaptacija jedinica ZHMP Crne Gore u Budvi, Baru, Beranama i Nikšiću, Bijelom Polju**

Tender je raspisan i u toku je. Očekuje se zainteresovanost građevinskih firmi za radove, izazovi su uvijek prisutni kada je u pitanju rekonstrukcija i adaptacija objekata na više lokacija istovremeno.

➤ **Nabavka medicinske opreme za Zavod za transfuziju krvi**

Tender je raspisan i u toku. Očekuje se zainteresovanost kompanija koje se bave nabavkom opreme, izazovi su uvijek prisutni kada je u pitanju nabavka opreme i potencijalne žalbe ponuđača.

➤ **Rekonstrukcije stare onkologije za potrebe PET CT centra sa Klinikom za hematologiju**

U saradnji sa Kliničkim centrom Crne Gore pokrenute su aktivnosti na realizaciji projekta rekonstrukcije stare onkologije za potrebe PET CT centra sa Klinikom za hematologiju. Pripremljen je projektni zadatak od strane Kliničkog centra i isti je dostavljen Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma koji je dao saglasnost za njegovu realizaciju. Tender za izradu glavnog projekta raspisan je tokom 2023. godine, i potpisan je ugovor. Očekuje se priprema i revizija glavnog projekta. Nakon završetka ovog dijela, slijedi tender za izgradnju objekta. PET CT je uređaj koji će biti dobijen iz saradnje naših institucija sa IAEA – međunarodnom atomskom agencijom, a već je u toku obuka osoblja Kliničkog centra Crne Gore za rad na ovom aparatu u centrima koji su referentni i izabrani od strane ove organizacije. Njihovu podršku Klinički centar očekuje i u početnom periodu implementacije ove dijagnostičke metode, do potpunog osamostaljenja njihovih zaposlenih. Nabavkom ovog aparata smanjiće se broj pacijenata koji se šalje u inostranstvo, s obzirom da ova procedura do sad nije rađena u Crnoj Gori, a samim tim i njihov komfor tokom tretmana kao i troškovi koji se izdvajaju za pratnju ovim pacijentima.

PROJEKTI ZA KOJE SU RASPISANI KONKURSI ZA IDEJNO ARHITEKTONSKO REŠENJE:

➤ **Izgradnja Opšte bolnice u Pljevljima**

Raspisan je konkurs za idejno rješenje od strane Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Pobjedničko rješenje je izabrano, a u toku su završne aktivnosti na pripremi projektnog zadatka za glavni projekat, nakon čega se očekuje raspisivanje tendera za izradu glavnog projekta. Nastaviće se praćenje aktivnosti na realizaciji projekta sa posebnim fokusom na obezbjeđivanju sredstava od strane eminentnih finansijskih institucija (CEB, EIB, emirati, WB). Traženi iznos za tri kapitalna projekta iznosi cca 100 miliona eura.

➤ **Urgentni blok Kliničkog centra Crne Gore**

Raspisan je konkurs od strane Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma za idejno arhitektonsko rešenja 25. jula 2023.godine. Rezultati konkursa objavljeni su 27.10.2023.godine. Nakon

odabira pobjedničkog rješenja slijedi priprema projektnog zadatka za glavni projekat, nakon čega se očekuje raspisivanje tendera za izradu glavnog projekta. Nastaviće se praćenje aktivnosti na realizaciji projekta sa posebnim fokusom na obezbjeđivanju sredstava od strane eminentnih finansijskih institucija (CEB, EIB, emirati, WB). Traženi iznos za tri kapitalna projekta iznosi cca 100 miliona eura.

➤ **Dom zdravlja City kvart**

Raspisan je konkurs od strane Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma za idejno arhitektonsko rješenje 08. avgusta 2023. godine. Nakon odabira pobjedničkog rješenja slijedi priprema projektnog zadatka za glavni projekat, nakon čega se očekuje raspisivanje tendera za izradu glavnog projekta. Nastaviće se praćenje aktivnosti na realizaciji projekta sa posebnim fokusom na obezbjeđivanju sredstava od strane eminentnih finansijskih institucija (CEB, EIB, emirati, WB). Traženi iznos za tri kapitalna projekta iznosi cca 100 miliona eura.

U cilju obezbjeđivanja podrške za oblast zdravstva kroz IPA III fondove Direktorata za projekte, inovacije i zdravstveni turizam je preduzeo aktivnosti na programiranju aktivnosti za 2023. i 2024. godinu.

Ministarstvo zdravlja je intezivno radilo i na razvoju Akcionih dokumenata za Program IPA III, budući da su akcije koje su predložene okarakterisane kao prihvatljive uz određene modifikacije. Stoga su pripremljeni Akcioni dokumenti za dva predloga projekta: "Porodiliste po mjeri beba" – cca 2 miliona eura i "Digitalizacija zdravstvenog sektora u Crnoj Gori" – cca 3.5 miliona eura. U cilju uspješnije realizacije ovih aktivnosti uspostavljena je intezivna saradnja sa UNDP-om i UNICEF-om.

Kao bitan segment navodimo otvaranje mogućnosti za prekogranične projekte Interreg program 2021-2027 sa Hrvatskom i BiH. Održani su sastanci sa predstavnicima institucija iz Hrvatske i BiH u cilju pronalazjenja adekvatnih partnera iz navedenih oblasti i ostvarivanja saradnje za naredni period. Shodno tome, pristupilo se pripremi aplikacija, te je zajedno sa partnerima iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, Ministarstvo zdravlja apliciralo sa četiri projekta, i to:

1. Dr Light – Ministarstvo zdravlja je partner na projektu, dok je vodeći partner Opšta bolnica Zadar. Vrijednost projekta je 1.706.632,54 eura. Pomenutim projektom bi se unaprijedila usluga Oftalmološke ambulante u OB Nikšić, kroz nabavku nove opreme.
2. Care4Life – Ministarstvo zdravlja je vodeći partner na projektu. Vrijednost projekta je 1.870.122 eura. Pomenutim projektom bi se unaprijedila zdravstvena zaštita u ruralnim područjima, prije svega kroz nabavku mobilne ambulante.
3. Senior support – Ministarstvo zdravlja je partner na projektu čija je ukupna vrijednost 782.724,36 eura, sa akcentom na brigu o starijama u zajednici, prije svega unapređenje kvaliteta i dostupnosti zdravstvene zaštite u ruralnim područjima.
4. Brain4DH- Ministarstvo zdravlja je partner na projektu, dok je Medicinski fakultet u Splitu vodeći partner na projektu vrijednosti cca 800.000 eura i odnosi se na oblast digitalnog zdravlja.

U toku su aktivnosti na realizaciji prekograničnog projekta PHASE (Italija-Albanija-Crna Gora) za koji je rok realizacije produžen do kraja novembra 2023. godine. Kroz projekat je obezbijedena značajna oprema za KCCG, Zavod za hitnu medicinsku pomoć, kao i veliko prekogranično iskustvo sa Italijom i Albanijom na polju telemedicine.

ENERGETSKA EFIKASNOST U ZDRAVSTVENIM OBJEKTIMA

➤ **Status aktivnosti MEEP2**

Međunarodna banka za obnovu i razvoj odobrila je zajam Vladi Crne Gore u iznosu od 6 miliona eura za finansiranje projekta „Energetska efikasnost u Crnoj Gori – druga faza“. Ovaj Projekat predstavlja nastavak realizacije projekta "Energetska efikasnost u Crnoj Gori". Projekat ima za cilj poboljšanja energetske karakteristika zdravstvenih objekata, radiće se na uspostavljanju:

- ✓ monitoring sistema za praćenje, koji će na prvom mjestu pratiti nivoa komfora u zdravstvenim objektima i
- ✓ održivog sistema finansiranja projekata energetske efikasnosti u javnom sektoru. Održivi sistem finansiranja, omogućiće da se nakon realizacije druge faze projekta, radovi na primjeni mjera energetske efikasnosti u ostalim zdravstvenim objektima, finansiraju iz ušteda koje se ostvaruju u adaptiranim zdravstvenim objektima.

Za implementaciju projekta energetske efikasnosti u zdravstvenim ustanovama zaduženo je Ministarstvo zdravlja, dok je Ministarstvo kapitalnih investicija odgovorno za koordinaciju projekta i obezbjeđivanje podrške Ministarstvu zdravlja.

- ✓ U okviru prve faze projekta MEEP 1, koja se završila u martu 2018. godine, energetska je adaptirano 25 javnih objekata, i to: 16 zdravstvenih, 8 obrazovnih ustanova i 1 studentski dom.
- ✓ Do sada je u okviru druge faze projekta MEEP 2, koja je započeta je u septembru 2018. i koja će trajati do 30.06.2025. godine, adaptirano je 9 zdravstvena objekta.
- ✓ Smanjena je potrošnja energije u prosjeku za 42 %.
- ✓ Preko 95% korisnika objekata je zadovoljno unutrašnjim komforom nakon primjene mjera energetske efikasnosti.

Dana 26.10.2023. godine, Ministarstvo zdravlja je potpisalo ugovor za „Izvođenje radova u objektima: Opšta bolnica Nikšić, Dom zdravlja Mojkovac, Dom zdravlja Danilovgrad, Zdravstvena stanica Žabljak, Dom zdravlja Podgorica-Blok V“, sa Joint Venture ROAMING MONTENEGRO. Vrijednost ugovora iznosi 1.789.825,62 € (PDV je uključen). Ugovor se odnosi na izvođenje radova na: zamjenu fasadne bravarije, postavljanju tremo izolacije na fasadi, postavljanje termoizolacije krovnih ravni, zamjena i unapređenje sistema za osvjjetljenje i grijanje. Realizacija svih radova sprovodi se u saglasnosti sa crnogorskom zakonskom procedurom i u skladu sa pravilima Svjetske banke. Posebna pažnja biće posvećena mjerama očuvanja zaštite životne sredine. Brojni izazovi tokom tenderske procedure su riješeni. Nastavlja se praćenje realizacije.

ENERGETSKA EFIKASNOST U ZDRAVSTVENIM OBJEKTIMA

Osim realizacije IPA projekata i kapitalnog budžeta koji realizuju ulaganja u izgradnji i opremanje iz EU i nacionalnog budžeta, aktivno se prate sva ulaganja u zdravstvene ustanove iz sopstvenih sredstva, donacija, kroz projekte i druge izvore finansiranja koje su samostalno obezbijedili. U periodu od 01.01.2023 do 30.09.2023. godine, investicije u javne zdravstvene ustanove u Crnoj Gori iz sopstvenih izvora i donacija iznose cca 3.5 miliona eura za nabavku opreme i cca million eura za adaptacije/rekonstrukcije objekata.

NKT sredstva

Ministarstvo zdravlja je obezbijedilo, a Direktorat za projekte (IPA), inovacije i zdravstveni turizam je koordinirao aktivnostima preusmjeravanja NKT sredstava zdravstvenim ustanovama za jačanje kapaciteta pružanja zdravstvenih usluga. Sredstva u iznosu od 5 miliona eura su raspodijeljena po specifikaciji Ministarstva zdravlja, kao što je predstavljeno u tabeli.

Redni broj	USTANOVA	NAMJENA	IZNOS U EURIMA
1	KLINIČKI CENTAR CRNE GORE	Endoskopski stub sa 4K monitorom	60.318,42
1	KLINIČKI CENTAR CRNE GORE	Nabavka komore za citostatike	463.000,00
1	KLINIČKI CENTAR CRNE GORE	Nabavka medicinskog potrošnog materijala za skrining za novorođenčad	121.421,08
2	KBC KOTOR	Digitalni mamograf	193.600,00
2	KBC KOTOR	Angio sala	1.101.100,00
3	DZ CETINJE	Rekonstrukcija objekta	330.000,00
4	OB BIJELO POLJE	RTG aparat sa skopijom i sanitetsko vozilo	259.600,00
5	KBC BERANE	Mamograf	193.600,00
5	KBC BERANE	Angio sala	1.101.100,00
6	OB BAR	Magnetna rezonanca	758.809,08
6	OB BAR	Nabavka hitne opreme - laparoskopski stub, operacioni stolovi, set instrumenata za laparoskopiju i aparatura za službu anesteziologije	251.966,81
7	SB RISAN	Nabavka RTG aparata sa C lukom, bolničkih kreveta i reanimobila	324.246,20

Za sada je realizovana nabavka:

- **Klinički centar Crne Gore:** endoskopskog stuba sa 4K monitorom, kao i medicinskog potrošnog materijala za skrining za novorođenčad;
- **KBC KOTOR:** digitalnog mamografa;
- **DZ Cetinje:** rekonstrukcija krova i fasade;
- **KBC Berane:** mamografa i angio sale;
- **OB Bijelo Polje:** RTG aparata sa skopijom i sanitetskim vozilom i
- **OB Bar** nabavka hitne opreme - laparoskopski stub, operacioni stolovi, set instrumenata za laparoskopiju i aparatura za službu anesteziologije.

Direktorat je u kontinuiranoj komunikaciji sa preostalim ZU i prati realizaciju nabavke presotale planirane opreme po specifikaciji Ministarstva zdravlja.

ENERGETSKA EFIKASNOST U ZDRAVSTVENIM OBJEKTIMA

DONACIJE za period: 01.01 - 01.09.2023.	
1. Građevinski radovi	458.622,88
2. Ljekovi	0.00
3. Medicinska oprema/aparati	712.191,07
4. Novac	338.456,95
5. Ostalo	216.284,63
6. Potrošni materijal	197.492,42
7. Sponzorstva	0.00

8. Nemedicinski materijal	0.00
9. Vozila	10.000,00
Ukupno	1.933.047,95

Tabela najvećih donacija:

JZU	Donator	Predmet donacije (gotovina, roba)	Ukupna vrijednost donacije:
Opsta bolnica Bijelo Polje	Humanitarna organizacija "Hemilas, Humanitarni fond Hilal posredstvom Ministarstva zdravlja.	Radovi na adaptaciji dječjeg odjeljenja.	327.892,60
Opsta bolnica Pljevlja	Elektroprivreda Crne Gore	Gotovina	70.000,00
Opsta bolnica Pljevlja	Rudnik uglja AD Pljevlja	Gotovina	50.000,00
Opsta bolnica Nikšić	Elektroprivreda Crne gore AD Nikšić	Gotovina (za nabavku laparaskopa)	61.000,00
Klinički centar Crne Gore	United Nations Children's Fund- UNICEF	10 komada ručnih pumpi za izmlazivanje, 4 komada set, flašica za pumpu 4/1, 4 komada Inkubator-Stationarni Isolette C2000 i respirator Dreger VN	75.807,00
Dom zdravlja Tivat	"Luštica Development" A.D. Tivat	Rekonstrukcija pedijatrijskog odjeljenja	60.539,93
ZHMP	"The science and Technology Centar in Ukraine	Reanimobil i medicinska oprema	224.282,02
ZHMP	Ministarstvo zdravlja Crne Gore	Reanimobil i medicinska oprema	54.231,40

ENERGETSKA EFIKASNOST U ZDRAVSTVENIM OBJEKTIMA

Količina sakupljenog i obrađenog otpada je 292.503,50 kg

Vrijednost: 654.737,97 eura

U toku su aktivnosti na izradi uporedne analize podataka koja se odnosi na količinu proizvodnje medicinskog otpada po ZU sa podacima o veličini ZU, broju pacijenata/kinja i prosječnom broju pregleda/usluga na mjesečnom nivou. Cilj analize je dobljanje preciznih podataka o realnoj proizvodnji medicinskog otpada, nepoklapanja u dostavljenim podacima, a sve u cilju smanjenja troškova u ovoj oblasti. Potrebno dalje raditi na unapređenju ove oblasti. Održati niz sastanaka sa Fondom za inovacije i Eko Fondom za potrebe daljeg unapređenja i eventualnog korištenja EU sredstava za ovu namjenu.

EIB i CEB

Za potrebe kreditnih angažmana, pripremljene su informacije za velike kapitalne projekte kao što su izgradnja Opšte bolnice u Pljevljima, izgradnja Urgentnog centra pri Kliničkom centru Crne Gore i Izgradnja Doma zdravlja u City kvartu za koje su neophodni krediti za realizaciju. Održani su sastanci sa predstavnicima navedenih banaka i ta komunikacija će se nastaviti i u narednom periodu.

ZDRAVSTVENI TURIZAM

U proteklom periodu, intenzivno se radilo na promociji i unapređenju zdravstvenog turizma u Crnoj Gori. Posvećenost cilju uključuje saradnju sa ključnim partnerima kao što su Ministarstvo nauke i Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma. Kao dio inicijative za promociju zdravstvenog turizma, zajedno sa svojim partnerima, uspješno organizovao i realizovao Hakaton, takmičenje koje je imalo za cilj razvijanje inovativnih rješenja za promociju Crne Gore kao destinacije za zdravstveni turizam. Ovo takmičenje je privuklo razne kreativne stručnjake/inje i programere/ke, koji su svojim idejama dali doprinos za dalji razvoj ove oblasti. Nagradni fond od 10.000,00 eura Ministarstvo zdravlja je obezbijedilo u okviru projekta „Jačanje sistema zdravstva u Crnoj Gori“ koji se sprovodi u saradnji sa UNDP. Aktivnim učešćem u Inovacionoj radnoj grupi „Održivi i zdravstveni turizam“ Ministarstva nauke, koja ima ključnu ulogu u identifikaciji novih ideja, praksi i pristupa, teži se unapređenju ove oblasti.

OSTALE AKTIVNOSTI:

U cilju racionalizacije troškova u zdravstvenom sistemu pokrenute su određene aktivnosti, i to:

- Formiranje radne grupe koja će se baviti analizom nabavke, skladištenja, distribucije i potrošnje lijekova. U rad ove radne grupe uključeni su predstavnici/e: Ministarstva zdravlja, Fonda za zdravstveno osiguranje i Montefarma. Cilj je unapređenje sistema nabavke, prijema i distribucije lijekova i medicinskih sredstava.
- Funkcionalna analiza za oblast zdravstva, koja se sprovodi u saradnji sa Svjetskom bankom „Upravljanje ljudskim resursima u oblasti zdravstva“, i koja će obuhvatiti i segment zarada u zdravstvu. Navedena analiza se sprovodi u saradnji Ministarstva zdravlja, Ministarstva finansija, Ministarstva javne uprave, a uključeni su i Fond za zdravstveno osiguranje i Institut za javno zdravlje i ima za cilj da racionalizuje troškove i smanji izdatke u predmetnoj oblasti.
- U saradnji sa SB dogovoreno je da se za izradu Funkcionalne analize primijeni dvofazni pristup. U prvoj fazi dobijen je izvještaj od strane SB koji predstavlja pregled pravno-regulatornog okvira i analizu na opštem nivou. Druga faza ovog istraživanja će omogućiti dodatna istraživanja koja će biti usmjerena na stvarne prakse upravljanja procesima, kao i relevantne mehanizme odgovornosti i kontrole. U cilju izrade druge faze analize Ministarstvo zdravlja u saradnji sa svim relevantnim institucijama radi na prikupljanju većeg obima podataka o svim zaradama u zdravstvenom sistemu, te svim ostalim važnim podacima neophodnim za dužu i sveobuhvatniju analizu.
- Tokom 2022 godine u saradnji sa Direktoratom za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite, unapređenja ljudskih resursa u zdravstvu i kontrolu strukovnih regulatornih tijela (komore) su započete pripreme aktivnosti za akreditaciju i standardizaciju iz projektnog aspekta.

“Meljine” i Institut “Dr Simo Milošević” Igalo

Formirana je Vladina Komisija koja je utvrdila rješenje kojim će se bolnica Meljine nakon preko 15 godina vratiti u javni zdravstveni sistem od 1.marta 2023. godine. Inicijativa je realizovana uprkos brojnim izazovima. Osim navedenog, za Institut “Dr Simo Milošević” Igalo se aktivno radilo na pronalazanju rešenja izuzetno kompleksne problematike, kao i modela rešavanja situacije.

Stambena zadruga „Zdravstvo“

Aktivno se učestvuje u procesu izgradnje objekata za stanovanje zdravstvenih radnika/ca u saradnji sa stambenom zadrugom. Potpisani su ugovori o izgradnji objekta u Podgorici i Pljevljima, a ugovor o izgradnji u Beranama je u fazi potpisivanja.

GLOBALNI FOND I NVO

Projekat za borbu protiv bolesti HIV/AIDS koji obezbjeđuje finansiranje servisa neophodnih da se nivo bolesti kontroliše. Zbog teškog pristupa pacijentima/kinama, neophodna je saradnja sa NVO sektorom u cilju olakšanog pristupa servisa. Ugovori se potpisuju na trogodišnjem nivou. Sada je aktivan period 2022-2024, nakon čega se planira nastavak za period 2025-2027. Vlada je u obavezi da godišnje izdvoji 158.000 eura uz sredstva obezbijedena kroz GF. Kroz projekat su takođe obezbijedena sredstva za Institut za javno zdravlje za nabavku testova i određenog potrošnog materijala u iznosu preko 200.000 €, za izgradnju kiseoničkog pogona u okviru KCCG u vrijednosti preko 500.000,00 eura.

6. DIREKTORAT ZA BIOMEDICINU I TRANSPLANTACIJU

U okviru Direktorata sprovedene su i planirane su sledeće aktivnosti:

1. Uvođenje softvera za vođenje registra medicinski potpomognute oplodnje;
2. Razvijanje softvera SOHO mreže informacionog sistema, koji će softverski povezati SOHO oblast -krv, tkiva, ćelije, organi;
3. Praćenje izdavanja donorskih kartica u domovima zdravlja;
4. Formiranje bolničkog koordinacionog tima u KCCG-u i angažovanje bolničkih koordinatora/ki;
5. Izveštavanje o obavezama za SOHO oblast u okviru Poglavlja 28;
6. Sprovođenje obuka ljekara specijalista urologije i nefrologije u Univerzitetsku kliniku u Minhenu;
7. Rad na zaključivanju Ugovora sa Nacionalnim centrom za transplantaciju organa Republike Italije (CNT);

➤ Uvođenje softvera za vođenje registra medicinski potpomognute oplodnje

U toku su aktivnosti za pripremu tenderske dokumentacije za izradu softvera za vođenje registra podataka o medicinski potpomognutoj oplodnji u skladu sa članom 44 Zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji, koji treba da sadrži podatke o ovlašćenim zdravstvenim ustanovama i vrstama postupaka koje obavljaju; broju, vrsti i uspešnosti postupaka MPO; davaocima polnih ćelija, polnih tkiva i embriona; licima kod kojih je primijenjen postupak MPO; rođenju djece primjenom postupka MPO; davanju, obradi, skladištenju, uvozu, izvozu i upotrebi polnih ćelija, polnih tkiva i embriona; zamrznutim sjemenim ćelijama, neoplođenim jajnim ćelijama, polnim tkivima i embrionima; uništenim polnim ćelijama, polnim tkivima i embrionima; ozbiljnim neželjenim pojavama i ozbiljnim neželjenim reakcijama; i druge podatke

koji su od značaja za ove postupke. Ovo će biti prvi softver u MZ-u za vođenje evidencija i podataka zakonom propisanih, plan je do kraja godine da se raspiše i finalizira tender.

➤ **Razvijanje softvera SOHO mreže informacionog sistema, koji će softverski povezati SOHO oblast -krv, tkiva, ćelije, organi;**

U cilju implementacije zakonske regulative iz SOHO oblasti u MZ-u tokom 2022.godine realizovan je projekat finansiran iz sredstava predpristupne podrške IPA III – „Razvijanje SOHO mreže informacionog softverskog sistema“, u okvirima kojeg je urađena analiza tekućeg stanja i dat je detaljni plan unapređenja za SOHO mrežu informacionog sistema kao osnova za sprovođenje zakona u oblasti SOHO, obezbijedene smjernice za razvoj softvera, standard za obezbjeđenje sigurnosti i obavještanja o nastanku neželjenih događaja i neželjenih reakcija, ispostavljen TOR uslovi i reference za razvijanje mreže SOHO IT Sistema. Na bazi navedenog projekta, posredstvom Kancelarije za evropske integracije aplicirano je i odobrenje iz mehanizma IPA sredstava iznos od 300.000 eura za razvijanje softvera SOHO mreže informacionog sistema, koji će softverski povezati SOHO oblast (krv, tkiva, ćelije, organi, reproduktivne ćelije) sve u cilju implementacije zakonske regulative iz SOHO oblasti i radi ispunjavanja obaveza koje Crna Gora ima u okviru pregovaračkog poglavlja 28. Priprema tenderske dokumentacije za objavljivanje tendera je u toku, tačnije dati su svi potrebni inputi sa naše strane, trenutno je sledeći korak na Delegaciji EU u CG da da komentare i krene u tendersku proceduru. Ovo je veoma važno pitanje zbog zatvaranja poglavlja 28, zbog saradnje sa EU, zbog raspolaganja podacima, zbog praćenja sljedljivosti i neželjenih dejstava i neželjenih reakcija.

➤ **Praćenje izdavanja donorskih kartica u domovima zdravlja**

Pokrenuta je inicijativa uspostavljanja sistema izdavanja donorskih kartica u domovima zdravlja kojima su obezbijedeni posebni štampači za štampanje donorskih kartica, a sve u cilju implementacije kroynog zakona iz ove oblasti – Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja („Sl.list CG“ br. 43/16 i 67/19).

➤ **Formiranje bolničkog koordinacionog tima u KCCG-u i angažovanje bolničkih koordinatora/ki;**

Bolnički koordinatori/ke rade na detekciji potencijalnih donora u jedinicama intenzivne njege, razgovaraju sa članovima/cama porodice, obezbjeđivanju potrebnih organa i uzimanje donorskih kartica. Imenovani su bolnički timovi u opštim bolnicama kao i bolnički koordinatori/ke. Pokrenuta je inicijativa da KCCG formira svoj bolnički tim i dostavi ministarstvu informaciju o tome. Inistarstvo zdravlja je predložilo da KCCG iz sopstvenih sredstava obezbijedi finansijsku nadoknadu za rad bolničkih koordinatora/ki i timova kao motivaciju za rad.

➤ **Izveštavanje o obavezama za SOHO oblast u okviru Poglavlja 28;**

Oblast koja je u nadležnosti Direktorata – supstance ljudskog porijekla – krv, tkiva, organi, ćelije, reproduktivne ćelije – SOHO oblast je predmet (između ostalih oblasti) predpristupnih pregovora sa EU – **Pregovaračkog poglavlja 28 – Zaštita potrošača i zdravlja**, u čemu Ministarstvo zdravlja aktivno učestvuje prilikom pisanja kvartalnih i polugodišnjih izvještaja o napretku u smislu usklađivanja i implementacije propisa, sprovedenih aktivnosti, itd.

➤ **Sprovođenje obuka ljekara specijalista urologije i nefrologije u Univerzitetsku kliniku u Minhenu;**

U cilju nastavka saradnje sa Eurotransplantom, Ministarstvo je u direktnoj komunikaciji dobilo inpute i smjernice da je potrebno da sa Univerzitetskom klinikom u Minhenu uspostavi saradnju radi obuke ljekara CG za obavljanje postupaka transplantacije organa – bubrega. Tako je nakon niza aktivnosti, brojnih online sastanaka i pregovora sa Univerzitetskom klinikom u Minhenu tokom 2022. godine zaključen je TTA Teaching and Training Agreement između MZ, KCCG i Univerzitetske klinike u Minhenu za navedenu obuku ljekara (nakon usvajanja Informacije o potrebi zaključivanja ovog ugovora na sjednici Vlade CG). Ugovor podrazumijeva obuku ljekara spec. urologa i spec. nefrologa za obavljanje transplantacije bubrega, kao i obuka ljekara/ki spec. neurologa i spec. anesteziologa za utvrđivanje moždane smrti u jedinicama intenzivne njege. Uz veliki broj koordiniranih aktivnosti sa Ministarstvom finansija i KCCG-om, uspjeli smo za realizaciju ovog ugovora, obezbeđujući finansijska sredstva u iznosu od 750.000.00 eura.

➤ **Rad na zaključivanju Ugovora sa Nacionalnim centrom za transplantaciju organa Republike Italije (CNT);**

U cilju razvijanja programa transplantacije organa inicirana je saradnja sa CNT-om - Nacionalnim centrom za transplantaciju organa Italije u domenu vođenja i podrške kroz razvoj ovog programa, obuka kadrova i posebno važan segment je u dijelu stavljanja djece koja se u CG nalaze na listi čekanja za transplantaciju jetre na liste čekanja IT što je veliki korak, tačnije ulaz na mala vrata za kasnije i druge liste čekanja kasnije. Budžetom MZ smo dali predlog sredstava za ove namjene za narednu godinu, te će u narednom periodu ovaj Sporazum biti predmet sjednice Vlade CG.

7. DIREKTORAT ZA DIGITALNO ZDRAVLJE

Tokom 2023. godine u okviru Direktorata planirane su sljedeće aktivnosti:

1. Završetak implementacije IS u KCCG;
2. Završetak integracije IS KCCG sa IISZ tj. IZIS;
3. Završetak implementacije IS u ZHMP;
4. Uvođenje sistema Track and Trace lijekova i medicinskih sredstava;
5. Priprema aktivnosti na uvođenju strateškog pristupa razvoja telemedicine i me-Zdravlja;
6. Uvođenje softvera u Ministarstvu zdravlja;
7. Analiza kadrovskih, tehničkih i administrativnih resursa u IZIS-u u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore;
8. Ekonomska analiza sa Ekonomskim fakultetom;
9. Izmjena zakonske regulative u dijelu Digitalnog zdravlja i Strategije razvoja zdravstva;
10. Priprema Akcionog plana za Strategiju razvoja integralnog zdravstvenog informacionog sistema i e-zdravlja;
11. Nastavak projekta Teleradiologije;
12. Evaluacija Strategije razvoja integralnog zdravstvenog informacionog sistema i e-zdravlja i otpočinjanja aktivnosti na pripremi nove Nacionalne strategije digitalnog zdravlja;

13. Uvodjenje jedinstvenog centralnog sistema Elektronskog zdravstvenog kartona;
14. Uvodjenje sistema naprednog izvještavanja zdravstvenog sistema sa akcentom na korišćenje BI, DW, BIG DATA Analize, primjene AI ;
15. Održavanje hakatona sa temom prevencije;
16. Apliciranje za IPA sredstva;
17. Apliciranje za budžetska sredstva (tekući i kapitalni budžet);

Sve navedene aktivnosti osim 9,10 i 11 su planirane i budžetirane u okviru projekta "Jačanje sistema zdravstva (faza 2)" koji Ministarstvo zdravlja sprovodi sa UNDP-om, a finansiraju se iz transfera drugim institucijama kroz tekući budžet Ministarstva zdravlja.

1. Implementacija IS u KCCG - Ova aktivnost je formalno završena puštanjem sistema u produkciju tokom avgusta mjeseca 2023 godine.

2. Završetak integracije IS KCCG sa IISZ tj IZIS-om - Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu. Po planu, IS KCCG treba da bude povezan sa IISZ (DZ, OB, IJZCG, CINMED) ali i MUP-om. Najvažniji dio integracije je slanje izvještaja i otpusnih listi iz KCCG prema IISZ. U integraciji sa IJZCG, u toku je testiranje integracije slanja uputa prema Mikrobiološkoj laboratoriji IJZCG, te testiranje elektronskih prijava za registre. U dijelu skrininga se čekaju instrukcije iz IJZCG prema KCCG.

3. Završetak implementacije IS u ZHMP- Implementacija će biti funkcionalna početkom naredne godine.

4. Implementacija sistema track and trace lijekova i medicinskih sredstava - Obačljeni su intervjui sa svim relevantnim institucijama, CINMED, Montefarra, FZO, IJZCG, MZ I ToR je u finalnoj fazi da bude spreman za odobrenje Ministarstva zdravlja. Očekuje se implementacija Sistema do kraja tekuće godine.

5. Priprema aktivnosti na uvođenju strateskog pristupa razvoja telemedicine i mZdravlja - Direktorat za digitalno zdravlje je dalo potrebne inpute UNDP kako bi pripremili ToR za aktivnosti koji ce podrazumijevati angažovanje stručne podrške, i na kraju pripremu ToR-a za razvoj platforme telemedicine I mZdravlja. Direktorat za Digitalno zdravlje je koristio smjernice WHO koje se odnose na stratesko uvođenje sistema telemedicine ali i najbolje prakse iz okruženja. Ove smjernice imaju set pitanja koje se moraju odgovoriti I riješiti kako bi se dobili održiv sistem telemedicine sa osvrtom na kasnije održavanje I upravljanje.

6. Uvodjenje softvera Ministarstva zdravlja - Direktorat za Digitalno zdravlje je interno prikupio i objedinilo većinu zahtjeva koje bi bili podržani budućim softverom MZ. Ovi zahtjevi su poslali UNDP koji je nakon toga trazio da se direktorati pojedinačno izjasne prema navedenim potrebama. Razlog za ovo je obimnost zahtjeva i neophodno je izvršiti prioritizaciju. Uz ovaj softver, ostvorena je komunikaciju sa MJU s obzirom da oni u saradnji sa UNDP-om realizuju projekat za podršku e-uprave.

7. Analiza kadrovskih, tehnickih i administrativnih resursa u IZIS-u u saradnji sa Univerzitetom Crne Gore, Direktorat za Digitalno zdravlje je ovu inicijativu pokrenuo još tokom februara mjeseca sa Rektoratom Crne Gore. Cilj je uključenje akademske zajednice i da se uz sredstava iz projekta finansiraju aktivnosti koje su bitne za dalji razvoj IZIS-a, a to se odnosi na analize strukture baza, logičku i tehničku funkcionalnost sistema, integracije, upravljanje, održivos#.

8. **Ekonomska analiza sa Ekonomskim fakultetom Univerziteta Crne Gore** - U saradnji sa direktoratom za projekte i UNDP, pripremljeni su inicijalni ToR za ekonomske analize koje se odnose na funkcionisanje, održivost, potrebe zdravstvenog sistema uzimajući u obzir porast troškova lijekova, starenje stanovništva, itd.

9. **Izmjena Zakonske regulative u dijelu Digitalnog zdravlja i Strategije razvoja zdravstva** - U saradnji sa Direktoratom za normative i harmonizaciju propisa radilo se na novom prijedlogu Zakona o zdravstvenoj zaštiti, gdje se prepoznala digitalizacija zdravstvenog Sistema a posebno u dijelu koji se odnosi na EZK, telemedicinu, mobilno zdravstvo, ali i upravljanje IZIS-om.

10. **Priprema akcionog plana za Strategiju razvoja integralnog zdravstvenog informacionog sistema i e-zdravlja** - Aktivnosti u vezi sa pripremom Akcionog plana su u toku očekuje se upodobljavanje sa aktuelnom metodologijom.

11. **Nastavak projekta Teleradiologije** – Pripremljen je projekat koji se kandidovao kroz kapitalni budžet za 2023. godinu, a kojim bi se na svim lokacijama povezali radiološki aparati u PACS/RIS sistem.

12. Pripremljena je **Evaluacija Strategije razvoja integralnog zdravstvenog informacionog sistema i e-zdravlja i otpočinjanja aktivnosti na pripremi nove Nacionalne strategija digitalnog zdravlja.**

Aktivnosti pod rednim brojevima 13, 14, 15, 16 i 17, odnosno - Uvodjenje jedinstvenog centralnog sistema Elektronskog zdravstvenog kartona, Uvođenje sistema naprednog izvještavanja zdravstvenog sistema sa akcentom na korišćenje BI, DW, BIG DATA. Analize, primjene AI, Održavanje hakatona sa temom prevencije, Apliciranje za IPA sredstva i Apliciranje za budžetska sredstva (tekući i kapitalni budžet), će se realizovati u predstojećem periodu.

8. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva zdravlja, sistematizovana su tri radna mjesta u Odjeljenju za unutrašnju reviziju, a popunjeno je samo mjesto rukovodioca interne revizije. Obzirom na činjenicu da je rukovoditeljka revizija privremeno spriječena za rad od decembra mjeseca 2022. godine, u ovom izvještajnom periodu nije urađena ni jedna revizija.

9. ODJELJENJE ZA MEĐUNARODNU SARADNJU

Priprema učešća delegacija Ministarstva zdravlja na međunarodnim skupovima:

- Priprema i usaglašavanje Memoranduma o saradnji između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Albanije oblasti zdravstva i medicinskih nauka, potpisana tokom zajedničke sjednice Vlade Crne Gore i Republike Albanije, održane 27.februara 2023.godine, u Podgorici;
- Priprema učešća na međuvladinoj sjednici Crne Gore i Albanije, 27. februara 2023.;
- Priprema učešća delegacije Ministarstva zdravlja na Nacionalnom zdravstvenom kongresu, 5-7. mart 2023. godine, u organizaciji Ministarstva zdravlja i socijalnog staranja Albanije;
- Priprema učešća delegacije Ministarstva zdravlja na Sastanku malih zemalja, Luksemburg 10-12.maj 2023. godine;
- Priprema učešća delegacije Ministarstva zdravlja na Sedmoj ministarskoj konferenciji o zdravlju i životnoj sredini, 5-7.jul 2023., Budimpešta, Mađarska, koju organizuje SZO, UNECE i UN program za životnu sredinu;

Koordinirano učešće na sastancima/misijama/okruglim stolovima/ radionicama SZO u Crnoj Gori i on-line, (brojne su, navedeno nekoliko, dopuniću):

- Komuniciranje sa pacijentima o vakcinaciji protiv COVID-19, HPV i o vakcinaciji uopšte, 26–27 januar, 2023 godine. U cilju daljeg osnaživanja znanja i praktičnih vještina potrebnih za efikasnu komunikaciju zdravstvenih radnika sa građanima u cilju promocije benefita imunizacije sa fokusom na COVID 19 imunizaciju, zajedno - Ministarstvo zdravlja i Kancelarija SZO u CG organizovali seriju obuka, uključujući i obuku za predstavnike zdravstvenih ustanova sa primarnog, sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite;
- Strengthening Ear and Eye Care in the WHO European Region - Technical briefings 2 March and 9 March 2023.;
- Realizovana prva posjeta eksperta SZO za PHEOC Projekat (26. mart – 1. april);
- Regionalni SZO sastanak za zemlje Zapadnog Balkana u Crnoj Gori sa tematskim fokusom na kontrolu upotrebe duvana (zabrana upotrebe duvana u zatvorenom prostoru; zaštita od pasivnog pušenja i upotreba elektronskih cigareta), 8. maj 2023. godine;
- Regionalni sastanak na temu HPV vakcinacije, 15 -16 February 2023, Vienna, Austria, traženo učešće predstavnika NITAG-a: predsjedavajuć NITAG-a, sekretarijat NITAG-a i Program menadžer imunizacija;
- Subregionalna radionica Jedno zdravlje, održana 22-23. februara 2023., Skopje, Sjeverna Makedonija;
- Euro regional forum on Health in the Well-being Economy, UN City, Copenhagen, Denmark, 1–2 March 2023.;
- Radionica o informacionom sistemu o imunizaciji (WIISE) za podnošenje i upravljanje podacima o nadzoru bolesti koje se mogu prevenirati vakcinacijom (VPD), 13-14. mart 2023. godine, Istanbul, Turska;
- Subregionalna radionica na kojoj će učesnici podijeliti iskustvo o nacionalnim kapacitetima laboratorija za nove i obnovljene patogene, “Jedno zdravlje” pristup. 27-28.mart, 2023 - Tirana, Albania;
- EURO Emergency Medical Teams sastanak, berlin (30-31 mart);
- Peti sub-regionalni skupa sa tematskim fokusom na praćenje zdravstvene potrošnje u EECA i zemljama Zapadnog Balkana (4-6 april o.g u Istanbulu, Budimpseti, Kisinjevu, Minsku, jedan je bio u on line formatu);
- Central Asian and European Surveillance of Antimicrobial Resistance (CAESAR) Network meeting, to be held in Copenhagen, Denmark, 14 April 2023;
- Briefing o draftu Akcionog plana za zdravlje izbjeglica i migranata, Kipar, 25-26. april 2023.;
- Sub-regional Plan Development Workshop in the Western Balkans “Risk Communication, Community Engagement and Infodemic Management planning for a post-COVID Europe, scheduled on 29-30 June 2023, Herceg Novi, Montenegro;

- Annual meeting of the FCTC 2030 project, Budva, Montenegro, from 4 to 6 September 2023.;
- “WHO HIV guidelines for priority countries in the WHO European Region and joint WHO/ECDC meeting “HIV in Europe and central Asia in the era of the SDGs: Operationalizing goals and achieving targets”, 11–14 September 2023. Seville, Spain;
- WHO/Europe regional meeting on behavioral and cultural insights for health -12-14 September 2023, UN City, Copenhagen, Denmark;
- WHO Leadership Dialogue on Global Health Diplomacy 18–22 September 2023, Brussels, Belgium;
- Online development course for national counterparts and clinicians “Prison’s resilience to infectious diseases”, starting on the 25th of September 2023.;
- WHO Emergency Medical Team Initiative Awareness meeting to be held in Belgrade, Serbia dates 27-28 September, 2023.;
- International Conference on Primary Health Care, 23 October 2023, Astana, Kazakhstan”;
- 73rd session of the WHO Regional Committee for Europe 24–26 October 2023, Astana, Kazakhstan.

➤ **Saradnja sa Generalnim sekretarijatom Vlade na sprovođenju Strategija informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU**

Vlada Crne Gore je 26. 07. 2023. godine donijela Odluku o obrazovanju Operativnog tijela za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2023-2026. godine. Održana su tri sastanka na kojima je izvještavano o statusu realizacije Akcionog plana za 2023. godinu za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2023 - 2026. godine u prvih tri kvartala tekuće godine. Takođe, razmatrana je informacija o nastavku projekta EU4ME i razmjena mišljenja o mogućnostima za realizaciju zajedničkih aktivnosti u sklopu projekta.

➤ **NIKRA**

Pripremljen Program za kontrolu rezistencije na antibiotike sa akcionim planom za period 2022-2024. godine, koji je Vlada Crne Gore je usvojila 02.06.2022.god. NIKRA se sastaje mjesečno i sprovodi aktivnosti u cilju kontrole rezistencije na antibiotike. Sa svake sjednice postoji zapisnik o tome šta je ova komisija sprovela.

- **Odjeljenje za međunarodnu saradnju kontinuirano saraduje sa Ministarstvom vanjskih poslova, dostavlja informacije o bilateralnoj saradnji. Priprema predstavnika MVP za odlazak na dužnost u strana predstavništva, ambasade, misije, konzulate.**
- Ažuriranje Nacrta PPCG-a za Poglavlje 2 i Poglavlje 28, januar 2023. godine;
- Koordinacija učesća predstavnika Ministarstva zdravlja na Odboru za stabilizaciju i pruživanje koji je održan online 25. januara 2023. godine;
- **Učešće u pregovorima o Sporazumu o socijalnom osiguranju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Albanije, Sporazum usaglašen i potpisan 27. februara 2023. godine**

Memorandum o saradnji između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Albanije, potpisan na zajedničkoj sjednici Vlade Crne Gore i Vlade Republike Albanije, 27. februar 2023. godine.

10. ODJELJENJE ZA ČLANSTVO U MEĐUNARODNIM TIJELIMA U OBLASTI POLITIKA SPREČAVANJA ZLOUPOTREBE DROGA

Odjeljenje prati primjenu nacionalnih strateških dokumenata; učestvuje u izradi normativnih akata i dokumenata iz oblasti politike droga, ažurira njihovu usklađenost sa međunarodnim i EU dokumentima, deklaracijama, konvencijama smjernicama i standardima iz ove oblasti; prati mjere za prevenciju i sprječavanje zloupotrebe droga i nacionalnu bazu podataka; učestvuje u radu i izvještavanju referentnih međunarodnih tijela: Kancelarije za drogu i kriminal Ujedinjenih nacija (UNODC), Komisije za narkotike (CND), Evropskog centra za monitoring droga i zavisnosti od droga (EMCDDA), Savjeta Evrope (grupa Pompidu); koordinira izradu izvještaja za EMCDDA i podatke za Reitox; uspostavlja i održava regionalnu i međususjedsku saradnju u skladu sa Evropskom strategijom za droge i ostalim međunarodnim dokumentima i nacionalnim strateškim ciljevima; saraduje sa NVO; izvještava navedena međunarodna tijela i organizacije iz oblasti droga.

Oblast monitoringa droga, za koju je nadležno Odjeljenje, vezano je za pregovaračko poglavlje 24.- Pravo, sloboda i bezbjednost. Naime, jedno od završnih mjerila u pomenutom poglavlju je punopravno članstvo Crne Gore u Evropskom centru za praćenje droga i zavisnosti od droga – EMCDDA-u. Kako bi Crna Gora, u ovom slučaju Ministarstvo zdravlja koje je nacionalna kontakt tačka za oblast droga, ispunilo ovo završno mjerilo, potrebno je da se uspostavi funkcionalan Sistem za razmjenu informacija i podataka i Sistem ranog upozorenja na nove sintetičke droge, a sve u skladu sa standardima i protokolima EMCDDA-a.

Naime, zbog neispunjavanja međunarodnih obaveza i rasformiranja postojećeg Odjeljenja unutar ministarstva, Crna Gora je u 2021. godini suspendovana iz pregovora u ovoj oblasti, samim tim prekinuti su bili svi kontakti sa EMCDDA-om, i isključeni smo iz tadašnjeg IPA 7 projekta. Da bi se reintegrirali u pregovore, potrebno je bilo formirati opet Odjeljenje, popuniti ga kadrovski, i dostaviti Evropskoj komisiji Mapu puta, Nacrt nacionalnog izvještaja za droge, i Nacrt mape za informacije, što je Ministarstvo zdravlja i izvršilo. Naše angažovanje i posvećenost ocijenjeno pozitivno, i u aprilu 2023. godine na Pododboru koji je održan u Podgorici, predstavnici Evropske komisije potvrdili su našu reintegraciju u pregovorima.

U Briselu je u aprilu održan prvi sastanak predstavnika novog IPA8 projekta, u organizaciji EMCDDA. Tu smo kao zemlja konačno reintegrirani u IPA projekat, i pored ostalih zemalja Zapadnog Balkana ostvarili smo pravo na ekspertsku pomoć u iznosu od 1,5 miliona, od čega će u periodu od 2023-2027. godine 300.000,00€ biti izdvojeno za Crnu Goru.

Reintegracijom u IPA projekat, učestvovaćemo u narednim ciklusima istraživanja u oblasti droga i to: narednom ciklusu ESPAD istraživanja (Evropski školski istraživački projekat) u koji se sprovodi u Crnoj Gori od 2008. godine, sprovedeće se i naredna faza Evropskog Web istraživanja o upotrebi kanabisa, i naredni ciklus GPS istraživanja – Istraživanje o upotrebi droga u opštoj populaciji.

Izvršene su sljedeće međunarodne obaveze: dostavljen ARQ upitnik UNODC- u; Standardne tabele su na zahtjev EMCDDA dostavljene u predviđenom roku do 30. septembra; Međunarodnom bodu za kontrolu narkotika su dostavljeni godišnji izvještaj za 2022. godinu, tri kvartalna izvještaja (Forme A i AP) kao i godišnje potrebe za drogama za 2024. godinu.

Odrađena je Sektorska analiza za utvrđivanje predloga prioriternih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz Budžeta Crne Gore u 2024. godini, gdje se odredila tema "Adekvatnom prevencijom do uspjeha u borbi protiv upotrebe droga među djecom i mladima". Iznos sredstava koja će biti opredijeljena nevladinim organizacijama je 75.000,00€.

Usvojeni su Pravilnik o prikupljanju i dostavljanju podataka i informacija u vezi sa praćenjem zloupotrebe droga ("Službeni list CG", br. 70/2023 od 11.7.2023. godine) i Pravilnik o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju spiska droga, psihotropnih supstanci i bilja koje se može koristiti za proizvodnju droga ("Službeni list CG", broj 90/2023 od 06.10.2023. godine).

UNODC (Kancelarija za kriminal i borbu protiv droga) je Crnoj Gori pristupila sa idejom za pomoć kroz projekte u sektoru zdravstva. S tim u vezi, mapirali smo nekoliko oblasti u kojima bi pomoć stranih eksperata bila značajna, kao što su – edukacija medicinskog i nemedicinskog kadra prema najnovijim standardima rada EU, jačanje dostupnosti tretmana, sprovođenje programa koji su zasnovani na dokazima (evidence-based projects) kako bi se na adekvatan način uradila analiza stanja, a prema tome i poboljšala dostupnost tretmana osobama koje koriste droge.

Učešće na brojnim online sastancima u organizaciji EMCDDA-a u vezi sa Sistemom ranog upozorenja (EWS), DRID -a (bolesti koje se prenose upotrebom droga), TDI i DRD indikatora.

Crna Gora je izabrana da bude prva država u regiji Jugoistočne Evrope (JIE) u kojoj će se primijenjivati standardi tretmana za lica na izdržavanju kazne zatvora a korisnici/e su psihoaktivnih supstanci, izrađeni u okviru projekta ekspertske radne grupe za JIE pod ekspertizom Savjeta Evrope.

Saradnja sa NVO sektorom je jedan od aspekata rada koji se značajno osnažio.

Realizovane kontinuirane aktivnosti koje proizilaze iz obaveza Radne grupe za pregovaračko poglavlje 24, za segment „Saradnja u oblasti droga“.

Učešće na sastancima i aktivnostima u organizaciji Uprave za ljudske resurse i državnu imovinu vezano za rad Komisije za sprovođenje postupka uništavanja droge.

11. KABINET

Kabinet Ministarstva zdravlja je održao u tokom 2023. godine realizovao brojne aktivnosti u cilju pokretanja različitih inicijativa, održavanja bilateralnih susreta, radnih sastanaka i konferencija.

Savjetnice za odnose s javnošću u Ministarstvu zdravlja, vršile su poslove koji se odnose na izradu i podršku u koncipiranju komunikacionih kampanja, razvoju komunikacionih alata, kao i izradi komunikacionih planova i medijskom planiranju za potrebe strateških politika ministarstva, koncipiranju saopštenja za javnost i odgovora na medijske upite, organizovanje i praćenje konferencija, brifinga i drugih medijskih aktivnosti i javnih nastupa ministra, državnih sekretara i rukovodilaca direktorata, monitoring medija, tehničku i logističku podršku u organizaciji medijskih događaja ministarstva, tehničku i logističku podršku i druge poslove vezane za odnose s javnošću.

U periodu od 01.01.2023. godine do 31.10.2023. godine iz resora zdravlja prema zainteresovanim javnostima plasirano je 18 Saopštenja za javnost uz prpratni foto i video material (materijali su dostupni na zvaničnoj stranici Ministarstva zdravlja). Pripremljeno je i odgovoreno na oko 300 medijskih upita za štampane i elektronske medije (portale). Takođe, obavljena je priprema za više od 100 javnih nastupa

zaposlenih u ministarstvu zdravlja. Ministarstvo zdravlja ima naloge na društvenim mrežama Instagram, Facebook, X (Twitter). Objave na mrežama prate saopštenja, najave iz kalendara aktivnosti (koji se ažurno objavljuje na sajtu Vlade Crne Gore), kao i sve ostale aktivnosti vezane za posjete ministra, otvaranje bolnica, laboratorija i sl, press konferencije, tv gostovanja.

U saradnji sa Insitutom za javno zdravlje, UNICEF-om u Crnoj Gori, kao i Kliničkim centrom Crne Gore plasiramo foto/video kampanje vezano za MMR vakcinaciju, maraton za borbu protiv karcinoma dojke, HPV vakcinaciju, te informativne sadržaje kao što je vodič za dojenje i sl. U prethodnom periodu, urađena je i na sjednici Vlade usvojena Analiza stanja u oblasti odnosa sa javnošću sa komunikacionim smjernicama i preporukama kako za veb sajt, međuresorsku saradnju tako i za društvene mreže. Preporuke i smjernice su navedene i gotovo u cjelosti primijenjena, a nalozi na društvenim mrežama Ministarstva zdravlja nalaze se na trećem mjestu po kvalitetu sadržaja, odmah iza resora kulture i javne uprave.

12. SLUŽBA ZA KADROVSKE I OPŠTE POSLOVE

U prvom kvartalu 2023. godini donijet je Kadrovski plan Ministarstva zdravlja, što je ujedno i obaveza propisana članom 148 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list Crne Gore“ br. 2/18, 34/19 i 8/21). Ovim planom predstavljeni su zbirni i pojedinačni podaci o zaposlenima u Ministarstvu zdravlja i potrebe za novim zapošljavanjima u 2023. godini. Ukupan broj zaposlenih u Ministarstvu zdravlja na dan 31. 10. 2023. godine je 78. Ukupan broj obuhvata ministra, dva državna sekretara, sekretarka i sedam generalnih direktora/ica. Jedan službenik privremeno je raspoređen na odgovarajuće radno mjesto shodno rješenju o privremenom raspoređivanju, a u skladu sa članom 65 stav 1 i 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Sl. list CG“, br. 2/18, 34/19 i 8/21). Takođe, jednom službeniku miruju prava i obaveze od 15. jula 2022. godine, na period od 4 godine, jer je isti upućen na misiju u Brisel.

Kadrovskim planom za 2023. godinu predviđeno je zapošljavanje 7 (sedam) službenika/ca od kojih na neodređeno vrijeme 5 (pet) i to:

1. Viši/a savjetnik/ca III u Direktoratu za projekte (IPA), inovacije, zdravstveni turizam- Direkcija za projekte u zdravstvu, inovacije i vođenje evidencije o imovini i opremi- Odsjek za praćenje i realizaciju kapitalnih projekata i vođenje evidencije o imovini i opremi;
2. Samostalni/a savjetnik/ca III u Direktoratu za projekte (IPA), inovacije, zdravstveni turizam- Direkcija za projekte u zdravstvu, inovacije i vođenje evidencije o imovini i opremi- Odsjek za praćenje i realizaciju IPA projekata i inovacije;
3. Samostalni/a savjetnik/ca III u Direktoratu za projekte (IPA), inovacije, zdravstveni turizam- Direkcija za ekonomiku i zdravstveni turizam;
4. Viši/a savjetnik/ca III za transplantaciju - Direktorat za biomedicinu i transplantaciju- Direkcija za transplantaciju;
5. Samostalni/a referent/kinja- tehnički sekretar u Kabinet ministra;

Takođe, shodno Kadrovskom planu za 2023. godinu predviđeno je raspisivanja 2 (dva) javna konkursa i to:

1. Generalni/a direktor/ica u Direktoratu za zdravstvenu zaštitu, farmakologiju i regulisane profesije;
2. Generalni/a direktor/ica u Direktoratu za biomedicine i transplantaciju.

Od gore navedenih realizovani su sledeći:

U III kvartalu 2023. godine, zasnovala su radni odnos na neodređeno 2 (dva) izvršioca putem javnih oglasa i to za radna mjesta:

1. Samostalni/a savjetnik/ca III u Direktoratu za projekte (IPA), inovacije, zdravstveni turizam - Direkcija za ekonomiku i zdravstveni turizam,
2. Viši/a savjetnik/ca III za transplantaciju - Direktorat za biomedicinu i transplantaciju - Direkcija za transplantaciju, realizovana su u III kvartalu 2023. godine.

Takođe, u istom kvartalu realizovana su i 2 (dva) javna konkursa i to za radna mjesta:

1. Generalni/a direktor/ica u Direktoratu za zdravstvenu zaštitu, farmakologiju i regulisane profesije
2. Generalni/a direktor/ica u Direktoratu za biomedicine i transplantaciju.

Za preostala 3 (tri) radna mjesta na neodređeno vrijeme, postupak zapošljavanja je u toku i to za:

1. Viši/a savjetnik/ca III u Direktoratu za projekte (IPA), inovacije, zdravstveni turizam - Direkcija za projekte u zdravstvu, inovacije i vođenje evidencije o imovini i opremi - Odsjek za praćenje i realizaciju kapitalnih projekata i vođenje evidencije o imovini i opremi (postupak je pred Komisijom za žalbe);
2. Samostalni/a savjetnik/ca III u Direktoratu za projekte (IPA), inovacije, zdravstveni turizam - Direkcija za projekte u zdravstvu, inovacije i vođenje evidencije o imovini i opremi - Odsjek za praćenje i realizaciju IPA projekata i inovacije (provedeno testiranje u Upravi za ljudske resurse i donijeta je odluka o izboru kandidata kao drugorangiranog koja je dostavljena Upravi za ljudske resurse);
3. Samostalni/a referent/kinja tehnički sekretar u Kabinet ministra (donijeta Odluka o izboru kandidata, koja je dostavljena Upravi za ljudske).

Van kadrovskog plana u Ministarstvo zdravlja u III kvartalu u 2023. godini, raspisan je 1 (jedan) interni oglas za radno mjesto:

- Samostalni/a referent/kinja za obračun u Službi za finansije, računovodstvo i javne nabavke (trenutno se čeka obavještenje iz Uprave za ljudske resurse da li ima li prijavljenih kandidata/kinja. Ukoliko nema može se raspisati javni oglas).

Takođe, s obzirom da je radno mjesto ostalo upražnjeno zbog prestanka radnog odnosa po sili zakona jedne službenice raspisan je 1 (jedan) javni oglas koj je u toku i traje u periodu od 27.10.2023. do 13.11.2023. godine i to za:

- Samostalni/a savjetnik/ca I za zdravstvenu zaštitu u Direkciji za zdravstvenu zaštitu - Direktorat za zdravstvenu zaštitu, farmakologiju i regulisane profesije.

Napominjemo da su u I kvartalu 2023. godine, shodno Izmjenjenom Kadrovskom planu za Ministarstvo zdravlja za 2022. godinu, na osnovu javnih oglasa, zasnovli radni odnos na neodređeno vrijeme 3 (tri) izvršioca i to za radna mjesta:

1. Viši/a savjetnik/ca III za normativne poslove u Direkciji za normativnu djelatnost,
2. Samostalni/a savjetnik/ca III za politike sprječavanja zloupotrebe droga u Odjeljenju za članstvo u međunarodnim tijelima iz oblasti politika sprječavanja zloupotrebe droge,
3. Viši/a namještenik - vozač I u Službi za kadrovske i opšte poslove.

Takođe, u II kvartalu 2023. godine, shodno Izmjenjenom kadrovskom planu za Ministarstvo zdravlja za 2022. godinu, na osnovu javnih oglasa, zasnovli su radni odnos na neodređeno vrijeme 2 (dva) izvršioca i to za radna mjesta:

- Samostalni/a savjetnik/ca I u Direkciji za projekte u zdravlju i vođenje evidenciji o imovini i opremi – Odsjek za praćenje i realizaciju kapitalnih projekata i vođenje evidencije o imovini i opremi,
- Samostalni/a savjetnik/ca II za politike sprječavanja zloupotrebe droga u Odjeljenju za članstvo u međunarodnim tijelima iz oblasti politika sprječavanja zloupotrebe droge.

SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

U izvještajnom periodu Ministarstvo zdravlja je zaprimilo 162 zahtjeva za slobodan pristup informacijama od čega je usvojeno 97, odbijeno 65.

PLAN INTEGRITETA

Sačinjen je upitnik za procjenu efikasnosti Plana integriteta, a koji je bio osnov za revidiranje postojećeg, odnosno izradu novog Plana integriteta. Stoga je u septembru mjesecu sačinjen novi Plan integriteta za naredni dvogodišnji period i isti je objavljen na internet stranici Ministarstva zdravlja i poslat Agenciji za sprečavanje korupcije.

XIII SLUŽBA ZA FINANSIJE, RAČUNOVODSTVO I JAVNE NABAVKE

Služba za finansije, računovodstvo i javne nabavke, u periodu od 4. januara do 31. oktobra 2023. godine, realizovala je sledeće ključne aktivnosti:

1. Završni račun Ministarstva zdravlja za 2022. godinu;
2. Godišnji izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama za 2022. godinu;
3. Pripremu i dostavljanje dokumentacije Državnoj revizorskoj instituciji vezano za reviziju Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2022. godinu;
4. Donošenje i objavljivanje Plana javnih nabavki za 2023. godinu;
5. Kvartalni finansijski izvještaji za 2023. godinu;
6. Polugodišnji izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama za 2023. godinu;
7. Realizacija zahtjeva za preusmjeravanje sredstava i zahtjevi za izmjenu dinamike sredstava;
8. Realizacija zahtjeva za povlačenje i prenos donatorskih sredstava;
9. Priprema budžeta za 2024. godinu;
10. U periodu od januara do 31. oktobra 2023. godine, realizovano je 2.418 zahtjeva za plaćanje;
11. Urađen Izvještaj o plaćenim porezima i doprinosima za deset mjeseci 2023. godine i isti dostavljen Poreskoj upravi.

Povećani obim posla se odnosi na povećani broj aktivnosti Ministarstva koje su u direktnoj vezi sa finansijama i računovodstvom, uključujući i donatorske projekte koji zahtijevaju poseban finansijski i računovodstveni tretman. Pored navedenog, mora se naglasiti i novi sistem obračuna zarada koji je zaživio od 1. januara 2022. godine – Primjena sistema centralizovanog obračuna zarada – unos podataka za obračun

zarada se odrađuje preko web adrese <https://obracunzarada.mif.gov.me/>. i isti zahtijeva posebne vještine i poznavanje informacionog sistema.

Budžet Ministarstva zdravlja za 2023. godinu iznosi 4.801.343,45 eura, a na dan 31.10.2023. godine završenje predmetnog budžeta iznosi 3.022.413,26 eura.

REALIZACIJA ZAKLJUČAKA VLADE

U izvještajnom periodu, Ministarstvu zdravlja je od strane Vlade Crne Gore dostavljeno 55 zaključaka od kojih je realizovano - 34, nerealizovano – 13, a 8 nije dospjelo za realizaciju.

Shodno Programu rada Vlade za 2023. godinu bilo je devetnaest (19) obaveza, od kojih je sedamnaest (17) u tematskom dijelu i dvije (2) u normativnom. Ministarstvo zdravlja je tokom 2023. godine realizovalo devet (9) aktivnosti, a deset (10) nijesu realizovane.

U nastavku je pregled realizacije obaveza iz tematskog dijela – Tabela 1:

Tip/ Tačka PRV	Naziv dokumenta u Programu rada Vlade za 2023. godinu	Status realizacije
TD 105	Priprema i usvajanje Akcionog plana za sprovođenje Strategije za poboljšanje kvaliteta zdravstvene zaštite i bezbjednosti pacijenata 2019-2023 za 2023. godinu sa Završnim izvještajem o realizaciji Strategije	Nerealizovano Aktivnosti su u toku
TD106	Priprema i usvajanje Godišnjeg izvještaja o realizaciji Akcionog plana Programa za kontrolu rezistencije bakterija na antibiotike 2022-2024, za 2022. godinu	Nerealizovano Aktivnosti su u toku
TD107	Priprema i usvajanje Završnog izvještaja o realizaciji akcionog plana Programa adaptiranja zdravstvenog sistema na klimatske promjene u Crnoj Gori za period 2020-2022	Nerealizovano Aktivnosti su u toku
TD108	Usvojeni nacionalni standardi za akreditaciju zdravstvenih ustanova	Nerealizovano Aktivnosti su u toku
TD109	Priprema i usvajanje Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja integralnog zdravstvenog informacionog Sistema za 2023.	Nerealizovano Aktivnosti su u toku
TD110	Priprema i usvajanje Nacionalne Strategije razvoja digitalnog zdravlja u Crnoj Gori za period 2024-2029 godinu sa Akcionim planom za sprovođenje Strategije razvoja digitalnog zdravlja u Crnoj Gori za period 2024-2026	Nerealizovano Aktivnosti su u toku
TD111	Program za nadzor i kontrolu vektora 2023-2025 sa akcionim planom 2023-2025	Realizovano
TD112	Program kontrole upotrebe	Realizovano

	duvanskih proizvoda 2023 -2024 sa Akcionim planom 2023-2024		
TD113	Godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije zaštite i unapređenja mentalnog zdravlja u Crnoj Gori za period od 2021-2023, za 2022. godinu	Realizovano	
TD114	Priprema i usvajanje Završnog izvještaja o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa mjera za unapređenje stanja uhranjenosti i ishrane 2021. - 2022, za 2022. godinu	Realizovano	
TD115	Priprema i usvajanje godišnjeg izvještaja o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa za prevenciju štetne upotrebe alkohola i alkoholom uzrokovanih poremećaja u Crnoj Gori za period od 2022. do 2024. godine, za 2022. godinu	Realizovano	
TD116	Priprema i usvajanje godišnjeg izvještaja o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Programa za borbu protiv HIV/AIDS za period od 2021. do 2023.godine sa Akcionim planom za 2023. godinu	Realizovano	
TD117	Priprema i usvajanje Strategije razvoja zdravstva 2023-2027. sa Akcionim planom 2023-2024.	Realizovano	
TD118	Priprema i Usvajanje Strategije ranog razvoja djeteta 2023-2027.	Realizovano	
TD119	Izrada Strategije za sprečavanje zloupotrebe droga 2023-2026 sa Akcionim planom 2023-2024	Nerealizovano Aktivnosti su u toku	
TD120	Priprema i izrada Nacionalne Strategija za kontrolu i prevenciju hroničnih nezaraznih bolesti za period 2023-2030.* sa Akcionim planom 2023-2025.*	Nerealizovano Aktivnosti su u toku	
TD121	Priprema i usvajanje programa za rijetke bolesti 2022-2024. sa Akcionim planom 2022-2024.	Nerealizovano Aktivnosti su u toku	

U nastavku je pregled realizacije obaveza iz normativnog dijela – Tabela 2:

Tip/ Tačka PRV	Naziv dokumenta u Programu rada Vlade za 2023. godinu	Status realizacije
ND95	Utvrditi Predlog zakona o zdravstvenoj zaštiti	Realizovano
ND96	Utvrditi Izmjene i dopune Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda	Nerealizovano Aktivnosti su u toku

PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA

Na osnovu navedenog, može se zaključiti da je Ministarstvo zdravlja u izvještajnom periodu postiglo zapažene rezultate, kako u okviru rada i funkcionisanja samog Ministarstva, tako i u brojnim aktivnostima koje su realizovane u cilju nesmetanog funkcionisanja zdravstvenog sistema Crne Gore.

U narednom periodu neophodno je intenzivirati aktivnosti na realizaciji smještajnih kapaciteta za potrebe Ministarstva, jačati administrativne kapacitete, unaprijediti stručne kompetencije službenika, kao što su upravljačke, analitičke, komunikacijske, digitalne vještine, kako bi se službenici ravnomjerno razvijali u svim aspektima.

Ministarstvo zdravlja sprovodeći politiku Vlade Crne Gore, zauzeće proaktivan stav sa jasnom namjerom da uspostavi stabilan zdravstveni sistem, na način što će preduzeti brojne aktivnosti u cilju

- ✓ promocije zdravlja svih starosnih dobi građana/ki,
- ✓ unapređenja zdravstvene zaštite na svim nivoima,
- ✓ unapređenja finansijske održivosti zdravstvenog sistema,
- ✓ unapređenje digitalizacije zdravstvenog sistema,
- ✓ unapređenja odgovora na krizne situacije u zdravstvenom sistemu,
- ✓ unapređenja razvoja pružanja usluga u zdravstvenom turizmu,
- ✓ modernizacija zdravstvene infrastrukture, izgradnjom novih ili obnovom postojećih kapaciteta dr.

Na osnovu navedenog, Ministarstvo zdravlja predlaže sledeći:

ZAKLJUČAK

Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ novembra 2023. godine razmotrila i usvojila Informaciju o presjeku zatečenog stanja u Ministarstvu zdravlja na dan 31. oktobra 2023. godine.